

ŞEYH ŞÜCÂEDDİN VELÂYET-NÂMESİ'NİN SON NEŞRİ ÜZERİNE*
ON THE LAST PUBLICATION
OF THE WALAYAT-NAMA OF SHEIKH SHUCA AL-DIN

M. Fatih KÖKSAL**

Öz

Hakiki kimliğine dair bilgilerimiz sis perdeleri arasında olan Şeyh Şücâeddin Veli, bir müridi tarafından kaleme alındığı tahmin edilen *Velâyet-nâme*'sinde adı Sultân Varlığı olarak da geçen bir şeyhtir. Özellikle Batı Anadolu'da dolaşan bu gezgin derviş hakkındaki bütün bilinenler hemen hemen adına yazılan *Velâyet-nâme*'de kayıtlı olanlarla sınırlıdır. Buradaki menkabevi bilgiler ayıklanarak *Velâyet-nâme* metninde adı geçen gerçek / tarihi şahsiyetlerden hareketle onun 14. yüzyılın ikinci ve 15. yüzyılın ilk yarısında yaşadığına hükmedilebilir.

Abdâlân-ı Rûm zümresinin en mühim şahsiyetlerinden olan Şeyh Şücâ, Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde kendi adıyla anılan köyde metfundur. Bu yazıda *Şeyh Şücâeddin Velâyet-nâmesi* üzerine 2010 yılında Yağmur Say tarafından yayımlanan kitabın mezkûr velâyetnâmenin metninin neşredildiği bölümüyle ilgili tespit ve değerlendirmeler yer alacaktır. Tespit ve değerlendirmelerimiz, eserin neşrinde "metin neşri usulü"ne dair eksiklik ve hatalar, devamında da metin neşrinde tespit ettiğimiz hatalı okumalar olmak üzere iki ana başlık altında gösterilecektir. Okuma hataları, okurun daha kolay istifadesini sağlamak amacıyla kelimeler bağlamından koparılmadan içinde geçtiği cümleyle birlikte yanlışlığın nerede olduğunu açıklayan bir sütunun da bulunduğu tablo hâlinde gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: metin neşri, *Velâyet-nâme*, Şeyh Şücâeddin, Bektaşilik, Abdâlân-ı Rûm

Abstract

Sheikh Shuca Al-din, whose life is full of mysteries, has a book called Walayat-nama, which is believed to be published by one of his disciples. In this book, his name appears as 'Sultan Varlığı'. What is known about this sheikh, who is a wandering dervish travelling especially around Western Anatolia, is mostly limited to his book Walayat-nama. By analyzing the historical characters in the book and eliminating the myths about his life and personality, it can be assumed that he lived during the end of 14th and beginning of 15th centuries.

Sheikh Shuca, one of the most important people of the Abdalan-i Rûm group, is buried in a village of Seyitgazi, Eskişehir, which is named after him. The aim of this article is to present the findings and evaluations of the section in which the text of the *Walayat-nama* is published in Yagmur Say's book about the *Walayat-nama* of Sheikh Shuca al-din, the book published in 2010. The findings and evaluation will be presented under two main headings: the deficiencies and mistakes in the "text writing process" in the publication of the work, and the erroneous readings we have found in the text. The reading mistakes are presented in a table in which a column explains where the mistake is, along with a cue that the reader passes through without being torn from the context of the words in order to facilitate retrieval.

Keywords: text publication, *Walayat-nama*, Sheikh Shuca al-din, Bektashism, Abdalan-i Rum

* Makalenin Geliş Tarihi: 16.10.2017, Kabul Tarihi:04.11.2017.

** Prof. Dr. Amasya Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, mfkoksal@gmail.com, ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-1056-9957>

1. Giriş

Şeyh Şücaeddin Veli, adı etrafında oluşan köklü ve yaygın inanç hâlesi dolayısıyla gerçek hayatıyla menkabevi hayatı birbirine karışmış, aynı zamanda aynı adlı başka kimselerle de karıştırılmış bir şeydir. Adından *Hacı Bektaş Velâyet-nâmesi* ve *Otman Baba Velâyet-nâmesi*'nde de bahsedilen Şeyh Şüca hakkındaki en mühim kaynak, kuşkusuz ki bir müridi tarafından yazıldığı tahmin edilen *Şeyh Şüca Velâyet-nâmesi*'dir. Dolayısıyla *Velâyet-nâme*'den hareketle varılacak hüküm ve değerlendirmelerin doğruluğu, öncelikle doğru bir metinle mümkün olabilecektir.

Yayımlanalı yedi yıl olan bir çalışmanın bu yazıyla yeniden gündeme gelmesinin bir hikâyesi var. Konuya muttali olmamız, *Şeyh Şücaeddin Velâyet-nâmesi*'nin bir nüshasının, metni yayımlamamız ricasıyla bize gönderilmesi vesilesiyle oldu. Eser üzerine çalışma yapıp yapılmadığını araştırırken Sayın Say'ın kitabına tesadüf ettik. Kitabı temin edince hâliyle Önsöz'den başladık okumaya. Yazar, burada -harfi harfine- şöyle diyor: “Özellikle Şücaeddin konusunda çok detaylı çalışmaların yapılmadığı ve böylece bilimsel sonuçlara çok fazla ulaşıldığını düşünüyoruz. Örneğin Şükrü Elçin'in yaptığı çeviride yanlış okumaların tamamını vermeye kalksak kendi çalışmamızın muhtevasını aşar. Bu eksik nüsha üzerinde birçok insan yanlış okumaları da hesaba katarsak son derece yanlış, ve anakronik sonuçlara varmaktadırlar.”

Türkiye Türkolojisinin önemli isimlerinden, Türk Halk Edebiyatı sahası için “hocaların hocası” olan bir büyük üstad için hiç de hak etmediği bu ifadelerin kullanılması gerçekten çok üzücü ve düşündürücüdür. Kaldı ki Sayın Şükrü Elçin'in (1912-2008), hayatta olmadığı için kendini savunma imkânı da bulunmamaktadır. Merhum Elçin'in neşrinde, Sayın Say'ın “tamamını vermeye kalksa kendi çalışmasının muhtevasını aşacak kadar” çok ne hatası varmış diye baktığımızda ise önümüzde Sayın Say'ın neşrinden çok daha sağlam bir metnin durduğunu gördük. İşte bu yazının kaleme alınmasının temel sâiki bu haksız itham ve yakışsız üslup olmuştur. Bu cümlelerdeki imlâ ve noktalama hataları ile cümlelerin Türkçe bakımından ne ifade ettiği önümüzde kocaman bir soru işareti olarak dura dursun, asıl koyu dizdiğimiz cümle bizi hayrete düşürdü. Tuhaf olan şu ki yazar kitabının hiçbir yerinde merhum Elçin'in bu *Velâyetnâme* metnini nerede yayımladığından bahsetmemiştir. Kitabın diğer bölümlerinde bulunmadığı gibi 175 adet künyeye yer verdiği “Kaynakça”da dahi Elçin'in *Velâyetnâme* neşrinin künyesi bulunmamaktadır. Biz bu neşrin bir dergide makale olarak çıktığını (Elçin, 1984) ancak Metin Özarslan'ın Şükrü Elçin üzerine yaptığı yüksek lisans tezinden (1991: 96) tespit edebildik.

Bu yazı, Sayın Say'ın (Bundan sonra “nâşir” olarak anılacak) kitabının diğer bölümlerine hiç değinmeden sadece metni neşrettiği kısım sınırlıdır. Öncelikle mezkûr yayının metin neşri usûlüyle ilgili yöntem hatalarını ortaya koyacak bilahare metin okumalarındaki hataları göstereceğiz. Nâşirin, kitabının sonuna tıpkıbasımını da koymasının iki bakımdan faydalı olduğunu kaydedelim. Tıpkıbasımın

mevcudiyeti öncelikle bu tenkidi yapabilmemize imkân sağlamıştır. İkinci ve daha mühimi ise mevcut bütün nüshalarının -biri hariç- şahıs ellerinde olduğu anlaşılan *Şeyh Şücâeddîn Velâyet-nâmesi*'nin bir nüshasının daha ortaya çıkmış olması ve hazırlamakta olduğumuz tenkitli metinde kullanmamıza vesile olmasıdır.

2. Metot Hataları

I. Nâşir, neşrettiği metinle ilgili daha önce yapılan çalışmalar hakkında derli toplu bilgi vermemiştir. Yukarıya aktardığımız Şükrü Elçin neşri hakkında, neşre dair hiçbir açıklama yapmadan yanlışlarının hepsini vermeye kalksa kendi çalışmasının muhtevasını (?) aşacağını söylemekle yetinmiş, bu mühim çalışmaya kitabının kaynakçasında dahi yer vermemiştir. Hâlbuki okura hiç değilse birkaç örnekle bu kadar çok yanlıştan birkaçını gösterseydi nâşirin metni ne kadar doğru tespit ettiği ve metin okumada ne kadar mahir olduğunu anlama şansımız olurdu. Keza Orhan Köprülü'nün -Elçin neşrine de esas olan- kendi elindeki nüshayı tanıttığı makalesine (Köprülü, 1972) sadece Şücâeddîn'in hayatına dair bir bahiste atıf yapması (Say, 2010: 73), yazarın hiç değilse makalenin varlığından haberdar olduğunu göstermesi bakımından olumlu sayılabilir. Ne var ki bu atıf eser üzerinden yapılan çalışmalardan bahisle dile getirmemesi kayda değer bir eksikliklerdir. Asıl noksan ise kendisinden tam dört yıl önce aynı eserin bir makale hâlinde ve tam metin olarak yayımlanmış olmasından (Yıldız, 2006) bihaber olmasıdır. Pekçok uluslararası endekte taranan, üstelik internet ortamında da yayımlanan, Bektaşilik ve tasavvuf konularında en tanınmış dergi olma hüviyetindeki bir dergide yer alan bu makaleden haberdar olmaması, nâşirin bu işe kalkışmadan önce literatür taraması yapıp yapmadığına dair kuşklar uyandırmaktadır.

II. Nâşir, yayımladığı yazma nüsha hakkında hiçbir bilgi vermemiştir. Nüshaya dair yegâne işaret Önsöz'deki "böyle bir velâyetnâme-yi bilim âlemine kazandıran merhum Nevzat Demirtaş Dede ile oğlu Mehmet Demirtaş Dede'ye" teşekkür cümlesidir ki buradan hareketle "galiba yayımladığı nüshayı bu kişilerden almış" diye ancak tahmin yürütebiliyoruz. Hâlbuki bir yazma eseri neşrederken "nüsha tavsifi" dediğimiz eserin bulunduğu yer, adı, dili, cilt, ebatlar, yaprak veya sayfa sayısı, her sayfada bulunan satır, sütun bilgileri, kâğıt, yazı türü, eserin başı ve sonu, istinsah tarihi ve müstensih bilgilerinden oluşan niteliklerinin verilmesi, metin neşri usulünün alfesidir.

III. Nâşir, eserin diğer nüsha veya nüshalarından da bahsetmemiştir. Hâlbuki eserin nâşirin neşrine esas olan nüshadan başka en az beş nüshası daha vardır:

a) Orhan Köprülü'nün şahsi kütüphanesinde bulunan ve bir makaleyle tanıttığı (1972), sonradan Şükrü Elçin'in tam metin hâlinde neşrettiği (1984) nüsha. Bu nüshadan Köprülü "şimdilik mevcudiyetini bildiğimiz tek nüsha" (1972: 177) olarak bahsetmektedir. Bu nüshada manzum bölümler, diğer nüshalara nazaran eksiktir.

b) Ayşe Yıldız tarafından neşredilen ve şu an bizim elimizde bulunan nüsha. Sayın Say'ın neşrine esas olan nüsha gibi muahhar bir nüshadır. Derviş Muhammed ibni Battâl tarafından istinsah edilen nüshanın istinsah tarihi bilinmemekle birlikte çizgili bir deftere yazılmış olmasına nazaran 19. yy. sonları veya 20. yy. başlarında kopya edildiği söylenebilir. Nüshanın ilk sayfasında kurşun kalemle yazılan 1937 ve 1938 tarihleri eserin istinsahıyla ilgili olmayıp temellük kaydı kabilinden notlardır. Nüsha, tamamı Bektaşî nefesleri, düvazdehler, mersiyeler vb. manzumelerden oluşan bir şiir mecmuasının 149-194. sayfaları arasında yer almaktadır. Bu nüsha, Sayın Say'ın neşrine esas olan nüshayla büyük benzerlikler göstermektedir. Yanlış imlâlarda çokça müstereklik göstermesi hasebiyle aynı nüsha ailesinden geldiği kesin olduğu gibi her ikisinin de aynı nüshadan çoğaltılmış olması dahi ihtimal dâhilindedir.

c) Ayşe Yıldız, makalesinde “[b]izim çeviriyazı alfabesine aktardığımız nüsha, Zeliha Koç Bacı olarak bilinen bir hanımın cönk defterinde kayıtlı olup, Eskişehir'in Seyitgazi ilçesi Şüca Baba ya da yeni adıyla Arslanbeyli köyünde 1938 yılında istinsah edildiği belirtilen bir defterde yer almaktadır. Orijinal nüsha çok yıpranmış ve sayfaları dökülmeye yüz tuttuğu için söz konusu nüshadan kopya edildiği tarafımıza sözlü olarak ifade edilmiştir” (2006: 49) demektedir. Buna göre eserin, elimizdekilerden epeyce eski olduğu tahmin edilebilecek fazla yıpranmış bir nüshası da Zeliha Koç Bacı'daki bir cöngün yaprakları arasındadır.

d) Şeyh Şücaeddîn Velâyet-nâmesi'nin bir nüshası da Kastamonu İl Halk Kütüphanesi HK 1591 numarada kayıtlı bir *Mecmû'atu'r-resâ'il*'in 114a-119a sayfaları arasındadır. Bu nüshanın istinsah tarihi ve müellifi belli değildir. Ancak mecmuanın fizikî konumu ve yazıya nazaran 18. yüzyıl, en çok 17. yüzyılda istinsah edildiği söylenebilir. Her hâlükârda eldeki diğer nüshalardan eskidir. Böyle olmakla beraber dili ötekilere göre çok daha yenidir. Bizdeki nüshayla nâşirin neşrine esas olan nüsha Eski Anadolu Türkçesi döneminin dil özelliklerini büyük oranda yansıttığı hâlde Kastamonu nüshasının dili farklılaşmış, müstensih müdahaleleriyle eserin dili tabir caizse “modernize” edilmiştir. Hatta bazı menkabeler yer yer âdeta şerh edilmiştir. Manzum bölümlerin hiç bulunmadığı, mensur menkabelerden ise sadece bazılarının bulunduğu muhtasar bir nüshadır.

e) Yayımladığı nüshanın “orijinal” olduğunu belirten nâşir, Yusuf Ziya Yörükân'ın bir çalışmasına atfen Ankara Umumi Kütüphanesi, Tasavvuf, 2-27 numarada kayıtlı bir mecmua içinde de bir nüsha bulunduğunun söylendiğini, ancak yaptığı araştırmada adı geçen kütüphanede ve Ankara kütüphanelerinde bu eserin bir nüshasının bulunmadığını, bu sebeple *Velâyetnâme*'nin bu nüshasına ulaşılamadığını (Say, 2010: 153) kaydetmektedir. Şu hâlde elde olmayan ve şu an nerede olduğu bilinmeyen nüshayla birlikte eserin nâşirin neşrettiği nüshadan başka -en az- beş nüshasının daha olduğu açıktır. “En az” vurgusunu yapmamızın sebebi başka nüshaların da ortaya çıkmasının muhtemel olması dolayısıyladır.

Ayrıca nâşirin Önsöz’de “incelediğimiz velâyetnâmenin Türkiye kütüphanelerinde herhangi bir kaydının olmadığını da belirtmeliyiz” demesi de bilimsel çalışmalarda olması gereken ilmi ihtiyattan uzaktır. Nitekim Kastamonu İl Halk Kütüphanesi nüshası bunun doğru olmadığını göstermektedir. Bu işlerle uğraşan herkesin bilmesi elzem olan elektronik katalogda (www.yazmalar.gov.tr) yapılacak bir taramada mezkûr nüshaya kolayca ulaşılabilirdi.

IV. Nâşir, neşrine esas olan nüsha için iki yerde “orijinal nüsha” tabirini kullanmaktadır. Bundan neyin murat edildiği anlaşılmamaktadır. Metin neşri ve el yazmaları terminolojisinde böyle bir terim yoktur. Yazarın orijinal nüsha tabirinden maksadı müellif hattı ise, o mümkün değil, zira kareli bir deftere yazılmış nüshanın istinsah tarihi hicrî 7 Cemâziyelâhir [1]342 ve Rumî [Efrencî 14 Kânûn-ı Sâni 1340] Pazartesi olarak nüshanın sonunda kayıtlıdır. Miladi tarihle 15 Ocak 1924 gününe tesadüf eden henüz 90 yıl önce çoğaltılmış bu nüshanın neresinin “orijinal” olduğuna anlamak mümkün değildir. Yazarın bu tabiri, “yegâne” nüsha olması kastıyla kullandığını düşünecek olursak, bu da mümkün değildir. Zira yukarıda temas edildiği üzere *Velâyetnâme*’nin en az beş nüshası daha vardır. Ayrıca nâşirin istinsah tarihinden çalışmasının hiçbir yerinde söz etmemesini de metin neşri usulü açısından mühim bir eksiklik olduğunu kaydedelim.

V. Nâşir, metni neşrederken izlediği yola dair bir açıklama yapmamıştır. Biraz Önsöz’den, biraz satır aralarından yöntemini tespit etmek mümkünse de bu kaydedilenlerde de tutarlılık bulunmamaktadır. Metne dair satır aralarında yakaladığımız kıvrıntılar ise nâşirin metin neşriyle alâkalı terminolojiye epeyce uzak olduğunu gösteriyor. Birkaç örnek:

Önsöz’de “günümüz Türkçesine kazandırmaya çalıştığımız velâyetnâmesinin önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz” denmektedir. Hâlbuki nâşirin yaptığı iş “günümüz Türkçesine kazandırmak” değil sadece metni Arap harflerinden yeni Türk harflerine çevirmekten ibarettir. “Günümüz Türkçesine çevirmek” ise “diliçi çeviri” de denilen “sadeleştirme” işidir.

Metnin neşredildiği bölümün başlığı “Şücâeddin Velî Velâyetnâmesi (Türkçe Transkripsiyonu)”dur. Hâlbuki yapılan iş bir transkripsiyon işlemi de değildir. Çalışmada transkripsiyon alfabesi kullanılmadığı gibi eski metinlerin neşrinde çok önemli olan uzunluklar ile ayın ve hemzelerin gösterilmesinde dahi birlik ve tutarlılık yoktur. Arapça ve Farsça kelimelerdeki uzun ünlüler gösterilmezken, Türkçe kökenli kelimelerdeki kimi ünlülerin üzerine şapka konması, âdeta metnin âlâmet-i farikası durumundadır. Aşağıda tablo hâlinde verilen okuma hatalarında, mebzul miktardaki bu türden hatalara hiç girilmemiştir. Burada örnek kabildinden birkaçını gösterelim (Öncekiler nâşirin imlâsı, köşeli ayraç içindekiler ise doğru imlâlardır).

Arapça-Farsça kelimelerde uzun ünlülerin gösterilmemesi:

Sultan [Sultân], hayfa [hayfâ], muhit [muhît] (s. 1), meşhurdur [meşhûrdur], hemandem [hemân-dem], Gazi'de [Gâzi'de] (s. 2), niyaz [niyâz], ma'lumdur [ma'lûmdur], tahsin [tahsîn] (s. 3), dünyaya [dünyâya], sa'at [sâ'at], nasibiniz [nasîbiniz] (s. 4)...

Sadece şu cümleler de metnin bütününde uzunlukların gösterilmesi hususundaki dikkat ve özeni gösterir mahiyettedir:

“Velayetleri [Velâyetleri] meşhur [meşhûr] oldu. Bursa şehrinin içinde asitanesi [âsitânesi] vardır vesselam [ve's-selâm].” (s. 19)

“Seyyid Nesimi [Nesîmî] ve Kemal [Kemâl] ol koçı Sultan'ın [Sultân'ın] makamında [makâmında] buldılar.” (s. 21)

Türkçe kökenli kelimelerde uzun ünlüymüş gibi şapka kullanılması:

deyü [deyü] (s. 2), vâr [var] (s. 3, s. 13), yânına [yanına] (s. 7), ânâ [ana] (s. 8), oğlan [oğlan] (s. 16), kazgânâ [kazgana] (s. 22)...

Atıf vavlarının yanlış imlâsı:

leyl-ü nehâr [leyl ü nehâr] (s. 3), şehd-ü şeker [şehd ü şeker] (s. 30), mir-ü sipâh (31) [mîr ü sipâh] (s. 31), pîr-ü civân [pîr ü civân] (s. 31)...

Ünsüz benzeşmelerinde istikrarsızlık:

Geçti [geçdi] (s. 8), yaptırdı [yapdırdı] (s. 8), taktınız [takdınız] (s. 11), geçtikden [geçdikden] (s. 14), geçtim [geçdim] (s. 14), ilettüğüm [iletduğüm] (s. 15), incittin [incitdin] (s. 24), yattığı [yatdığı] (26), uçtı [uçdı] (s. 26), geçti [geçdi] (31), itdi [itdi] (s. 33)...

VI. Manzum bölümlerdeki usûl hataları, bu bölümün mensur kısımlardan ayrı değerlendirilmesini gerektirecek kadar çok ve çeşitlidir. Her şeyden önce nâşirin, manzum kısımların mesnevi nazım şekliyle ve aruz vezniyle yazıldığını gözden uzak tutmaması gerekirdi. Manzum bölüm mesnevi tarzında yazıldığı için âdet olduğu üzere beyitlerin arasına birer boşluk bırakılması ve beyitlere sıra numarası verilmesi okurun takibi açısından yararlı olurdu.

Nâşirin şiir bilgisi bakımından donanımlı olmaması, manaya da tesir edecek okuma hatalarını beraberinde getirmiştir. Söz gelimi; Klasik şiirin kafiye bilgisi, manzum kısmın hemen başlarında (s. 30) “Hak” kelimesine kafiye olan kelimenin “sıbk” değil “sebak” olması gerektiğini bize söyler. Keza vezin bilinseydi ve bu mesnevinin *fâilâtün fâilâtün fâilün* kalıbında yazıldığı fark edilseydi, yanlışlar

şüphesiz ki daha az olurdu. Hemen şiirin başlarındaki mısra (hatalı okumalar ve doğru şekilleri makale boyunca *italik* karakterde dizilmiştir);

Otururdu Sultan o *sâhib-i hüner*
değil;

Otururdu Sultan o *sâhib-hüner*
olarak okunabilirdi. Yine vezin bilgisi bir sonraki beytin;

Galabalık *varmışdı* yanına
Kim niyâz ide o *mürüvvet* kânına
değil;

Galabalık *varmış-ıdı* yanına
Kim niyâz ide o *mürvet* kânına
okunması icap ettiğini söylerdi. Yine hemen sonraki beytin vezin icabı;

Nazârına Sultânın ol gün yine
Üç kişi *gelürdi* yüz sürmekte
yerine;

Nazarına Sultânın ol gün yine
Üç kişi *gelür-ıdı* yüz sürmeğe
olması gerektiği fark edilirdi. Sadece ilk sekiz beyitten çıkardığımız bu notları metin boyunca yüzlere iblâğ etmek mümkündür.

VII. Yazma eserlerin yapısına hâkimiyet, hiç değilse yazmalarla ilgili asgari bilgi bir nâşir için elzem olan niteliklerdendir. Ferâğ kaydı, ketebe kaydı veya istinsah kaydı dediğimiz yazma nüshanın istinsah bilgilerinin yer aldığı bölümle o eser bitmiş demektir. Bu çalışmada nâşir nüshayla ilgili hiçbir bilgi vermediği için, ancak tahmin yoluyla eserin bir mecmuanın yapıları arasında yer aldığını çıkarabiliyoruz. Bu neşirde, nüshada istinsah kaydından sonra yer alan, nâşirin “Güzel Yazı” diye okuduğu “Gazel-i Niyâzi” başlıklı manzum bölüm, *Şeyh Şücâ Velâyetnâmesi* ile hiçbir ilgisi olmadığı hâlde, metne dâhil edilmiştir. Bunun ciddi bir hata olduğunu söylemeye galiba gerek dahi yoktur. Bu manzumenin metniyle ilgili tespitlerimizi “Okuma Hataları” başlığı altında verilen bölümde ifade edeceğiz.

VIII. Nâşir, metnin okurlar tarafından daha rahat anlaşılmasını sağlamak için olsa gerek, metinde noktalama işaretlerine de başvurmuştur. Bu bizce de doğru bir tercihtir. Özellikle karşılıklı konuşmaların oldukça fazla olduğu metinde, konuşmaların tırnak içine alınması ve yer yer de konuşma çizgisiyle gösterilmesi anlaşılmayı kolaylaştırmak adına isabetlidir. Ne var ki, sadece birkaçını aşağıya çıkardığımız cümlelerde, bu işaretin yanlış kullanılması, hedeflenenin tam tersine ifadeleri büsbütün anlaşılmaz kılmaktadır.

“Sultânım köyümüze ölet girdi. Oğlancıklarımız var, himmet eyle inşaallah

kurtulurlar, deyü niyaz eyledi.” (s. 3) cümlesinde konuşmanın “kurtulurlar” kelimesiyle bittiği açıktır; dolayısıyla tırnak işareti de orada bulunmalıydı.

“Sultan dahi ol kişinin etegin doldurub, yüri imdi köçegüm”, didi (s. 5) cümlesinde de yukarıda olduğu gibi 3. şahıs anlatıcının sözleriyle Sultân’ın sözleri birbirine karıştırılmıştır. Burada sadece “Yürü imdi köçegüm” ibaresi tırnak içine alınmalıydı.

“Şol geyik zebûn geyik, ancak kim bilür arslan mı koydı ya pars mı koydı. Bir ele getüre idik ola mı deyüb koydılar tutdılar.” (s. 9-10)

Burada da tırnak “ola mı?” kelimesinden sonra konmalıydı.

Şu ifadelerde de tırnak işareti maksada uygun kullanılmamıştır:

Bir kişi geldi. Şunun gibi küfr söyledi.

-“Hakkına ne buyurursuz”, didiler. (s. 25)

Yukarıdaki ifadenin tamamı Sultân’a seslenen kişiye ait olduğu için “Bir kişi geldi, şunun gibi küfr söyledi. Hakkına ne buyurursuz?” didiler, şeklinde yazılmalıydı:

Yanlış tırnak kullanımının yanı sıra aşağıdaki örnekte olduğu gibi kimi diyaloglarda tırnak kullanılmaması da doğru bir yaklaşım değildir:

Hay yine tutaydık ola mı deyüb kovarlardılar. (s. 10)

2. Okuma Hataları

I. Metin neşrinde tespit ettiğimiz okuma hataları aşağıda bir liste hâlinde verilecektir. Ancak birkaç hususa parmak basmanın elzem olduğu kanaatindeyiz. Ortaya konulan metin, Şücâeddîn Velî’yi tanıyabileceğimiz en önemli yazılı kaynak konumundadır. Dolayısıyla -her metin için olduğu gibi- metinden hareketle varılacak tespit ve değerlendirmelerin sıhhati metnin sağlamlığıyla doğru orantılı olacaktır. *Velâyetnâme*’yi doğru anlamak ve yorumlayabilmek için çok önemli olan yer adları, yanlış okumalar yüzünden metinden kaybolup gitmiştir. “Gezbeli, Örencik, Elmadağı ve Boklıca” kelimeleri okunamamış, onların yerine türlü yakıştırmalarla başka şeyler yazılmıştır. “Altuntaş” ise kelime olarak doğru okunmuş, ama onun da bir yer adı, bir özel isim olduğu fark edilememiştir.

Gezbeli:

“Köçegüm, var, saña **Gezbeli**’ni yatak *virduk*” (s. 16) cümlesi, “Köçegüm, var sana, gez, **kezbâni** yatak *viridin*” şeklinde manasız bir ifadeye dönüşmüştür.

Örencik:

Geçtiği üç yerde de aslında bağlamdan bir yer adı belli olduğu hâlde “Örencik” kelimesi fiil zannedilerek “örüncek” olarak kaydedilmiştir:

“Demir **örüncek** halkı varub dutalum”
 “Gördi **örüncek** halkı bir şâhin uçar”
 “Geldi **örüncek** üstüne pervâr urur” (s. 46)

okunmuştur. Cümlelerin doğru şekli sırasıyla;

Dir **Örencik** halkı varup tutalum.
 Gördi **Örencik** halkı bir şâhîn uçar
 Geldi **Örencik** üstüne pervâz urur

Elmadağ:

Elmadağ da *Velâyetnâme*'de olduğu hâlde, nâşirin yok ettiği şehirler arasındadır:

Otururdu *Elmatagı'nda* ol (s. 43)
 cümlesi yazar tarafından;

Otururdu *ata dağında* ol
 şeklinde görülmüştür.

Bokluca:

“Var imdi köçegüm, sana **Yokluca şehri** yatak virdik” (s. 18) cümlesindeki yer adı Yokluca değil, bugün de aynı adla anılan Bursa civarındaki Bokluca’dır:

“Var imdi köçegüm, saña **Bokluca şehri**ni yatak virdük.”

Altuntaş:

Keza iki defa geçen Altuntaş adı da anlaşılmamış, bir yerde;

Didi **altun taşda** gör *satılmışda*
 İki yahşi öküzü vardır ânun

bir başka yerde;

Ertesi bazar *eyledi altun daşdan*
 Dinle hâlin imdi gör *Satılmış'dan*
 şeklinde okunmuştur ki doğru okunuşları;

Didi **Altuntaş'da** Kör *Satılmış'uñ*
 İki yahşi öküzü vardur anuñ

ve

İrtesi pâzâr *idi Altuntaş'uñ*
 Diñle hâlin imdi *Kör Satılmış'uñ*

şeklindedir.

II. Yukarıda ifade edildiği üzere nüshada *Velâyetnâme*'nin ketebe kaydından sonra *Velâyetnâme* ile ilgisi bulunmayan, Niyâzî mahlaslı Bektaşî bir şairin Şücâeddîn Velî övgüsünde kaleme aldığı bir manzumesi yer almaktadır. Şiir, *Velâyetnâme*'den tamamen bağımsız, aruzun *fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün* kalıbıyla yazılmış, başlıkta gazel yazmasına rağmen altı bendden oluşan bir müseddestir. Nâşir, bu manzumeyi hiçbir açıklama yapmaksızın *Velâyetnâme*'nin devamı gibi metne dâhil etmiştir. Dördüncü ve beşinci bendlerin sonundaki "eyzan" ibarelerinin ne manaya geldiği anlaşılmadığı için, nazım şeklinin yapısı gereği bütün bendlerin sonunda aynen yer alması gereken mütekerrire mısralar (*Merd-i pîrân-ı hakikat şâh-ı taht-ı ma'nevî / Ya'nî Sultân-ı Şucâ'eddîn Baba mürvet 'Alî*) 4 ve 5. bendlerde yazılmamıştır. Bu metinde de hatalı okumalar - *Velâyetnâme* kısmına nazaran daha fâhiş olmak üzere- devam etmektedir. Bu mısralar esere ait olmadığı için esasında konumuzla doğrudan ilgili değildir. Ancak nâşir bu manzumeyi de metne dâhil ettiği için bunu da değerlendirmek gerektiği kanaatindeyiz. Müseddesi önce nâşirin okuyuşu sonra bizim okuyuşumuzla bend bend veriyoruz:

Nâşirin okuyuşu:

GÜZEL YAZI

- 1 *Hamdullah'a kim müyesser oldu görmededir gûhâsı*
Cennetü'l- mevay değil mi âyet-i ziyâret-i merkâddi
Sende gördün mü *velâ* hiç boğulan miskini
Dehr döne dahi gelmez kızıl *Hâkkdan* ma'deni
Merd-i birân-ı tarikat Şâh-ı taht-ı ma'nevî
Yani *Sultan Şucâ'eddîn Baba Mürüvvet 'Alî*

Bizim okuyuşumuz:

GAZEL-İ NİYÂZÎ

- 1 *Hamdülillâh* kim müyesser oldı görmek dergehi
Cennetü'l- me'vây değil mi *it ziyâret merkadi*
Sen de gördün mi *dilâ* hiç buncilayın meskeni
Dehr-i dûna dahi gelmez *fazl-ı* Hak'dan ma' deni
Merd-i pîrân-ı tarikat şâh-ı taht-ı ma'nevî
Ya'nî *Sultân-ı Şucâ'eddîn Baba mürvet 'Alî*

Nâşirin okuyuşu:

- 2 *'Alem-i âlem, ûlum-u 'alemü'l- esmâ* budur
Mazhar-ı zât-ı hüdâ ol *'âdem-i ma'nâ* budur
Ma'nây-i söz beyân-ı nutk bi-hemtâ budur
Terk-i tecrid-i mücerred Hazret-i İsa budur
Merd-i birân-ı tarikat Şâh-ı taht-ı ma'nevî
Yani *Sultan Şucâ'eddîn Baba Mürüvvet 'Alî*

Bizim okuyuşumuz:

- 2 *Âlim-i 'ilm-i 'ulûm u 'alleme'l-esmâ budur
Mazhar-ı zât-ı Hudâ ol âdem-i ma'nâ budur
Ma'ni-i sırr-ı beyânı nutk-ı bî-hemtâ budur
Terk-i tecrîd-i mücerred Hazret-i 'Îsâ budur
Merd-i pîrân-ı tarikat şâh-ı taht-ı ma'nevî
Ya'nî Sultân-ı Şucâ'e'ddîn Baba mürvet 'Alî*

Nâşirin okuyuşu:

- 3 *Taht-ı Akrab âyetin okuyan hakkına yakın
Lây-i iskât eyleyüb âlâ eyle oldun kadın
Haremîni mevlâya çünkim sensin hem nişin
Gâm değil â'dâne beyân sun sendidir nûr-u müb'in
Merd-i birân-ı tarikat Şâh-ı taht-ı ma'nevî
Yani Sultan Şucâ'eddîn Baba Mürüvvet 'Alî*

Bizim okuyuşumuz:

- 3 *"Nahnu akrab" âyetin okuyan hazret-i yakın
Lây-i iskât eyleyüp illâ ile olduñ karîn
Hürmen-i Mevlâ'ya çün kim sensin [illâ] hem-nişin
Gam değil â'dâ ne bilsün sendedir nûr-ı mübîn
Merd-i pîrân-ı tarikat şâh-ı taht-ı ma'nevî
Ya'nî Sultân-ı Şucâ'e'ddîn Baba mürvet 'Alî*

Nâşirin okuyuşu:

- 4 *Gökten inen dört kitabın mahremi sensin bugün
Kâşif kurb-u 'Alî aleyhe defteri sensin bugün
Senden iden sırda âb-ı hayat sensin bugün
Sırr-ı esrâr-ı Muhammed Mürtezâ sensin bugün*

Bizim okuyuşumuz:

- 4 *Gökten inen dört kitâbın mahremi sensin bugün
Kâşif-i kurb-ı ilallah defteri sensin bugün
Zinde iden mürde-i âb-ı hayât sensin bugün
Sırr-ı esrâr-ı Muhammed Mürtezâ sensin bugün
Merd-i pîrân-ı tarikat şâh-ı taht-ı ma'nevî
Ya'nî Sultân-ı Şucâ'e'ddîn Baba mürvet 'Alî*

Nâşirin okuyuşu:

- 5 Şâh-ı ‘ayn-ı Şâh Hüseyin ‘âl-i âbâdır rehberin
Bakır-ı Câfer-i Sâdık-ı Muktedâdır rehberin
Mûsâ Kâzım ‘Ali Mûsâ Rızâ’dır rehberin
O Muhammed Tâki sır-ı Nâki’dır rehberin

Bizim okuyuşumuz:

- 5 Şâh Hasan [u] Şâh Hüseyin âl-i abâdır rehberiñ
Bâkir[u] Ca’fer-i Sâdık muktedâdır rehberiñ
Mûsâ-i Kâzım ‘Ali Mûsâ Rızâ’dır rehberiñ
O[l] Muhammed-i Takî sır-ı Nakî’dır rehberiñ
Merd-i pîrân-ı tarikat şâh-ı taht-ı ma’nevî
Ya’ nî Sultân-ı Şucâ’ e’ddîn Baba mürvet ‘Ali

Nâşirin okuyuşu:

- 6 Şâh-ı Hasanü’l- Askerî Mehd-i zamânının hakkı çün
Hil’at velâ fetâyiddir duhânın hakkı çün
‘Âşık-ı sâdıkların itdiği ikrâr hakkı çün
Niyâz-ı rahmet eylen üstâdın hakkı çün
Merd-i birân-ı tarikat şâh-ı taht-ı ma’nevî
Yani Sultan Şucâ’eddîn Baba Mürüvvet ‘Ali

Bizim okuyuşumuz:

- 6 Şâh Hasanü’l-Askerî Mehdî-i zamânın hakkı-çün
“Hel etâ” ve li’l-gınâyîdir dehânın hakkı-çün
‘Âşık-ı sâdıkların itdiği ikrâr hakkı-çün
Niyâzî’ye himmet eyle âsitânîñ hakkı-çün
Merd-i pîrân-ı tarikat şâh-ı taht-ı ma’nevî
Ya’ nî Sultân-ı Şucâ’ e’ddîn Baba mürvet ‘Ali

III. Neşirde, elsine-i selâsede (Türkçe-Arapça-Farsça) ve hiçbir dilde ve lügatte bulunmayan tam 71 adet kelime tespit ettik. Merhum Elçin’in neşrini, hatalarının hepsini saymaya kalksa kendi çalışmasının muhtevasını açacak kadar yanlış okumalarla malul olduğu iddiasıyla eleştiren Sayın Say’ın, bu kelimelere ne mana verdiğini biz bilmiyoruz (*İtalik* dizilen ilk kelimeler, Say neşrindeki imlâlar, karşısındakiler ise kelimelerin doğru şekilleridir):

‘akibince: ‘akabince; *acidi*: içiydi; *aguscuk*: agsacık; *aguscukçağız*: agsacıkçugaz; *ağlayuva*: ağlayu; *aldub* (aldmak): iledüp (iletmek); *ardısı*: irdi; *asûl*: usûl; *âyâr*: i yâr; *bedla’ili*: budalayı; *beli’*: yeleç; *bergây*: bir [ya]gı; *bî baban*: bî-pâyân; *bi câra*: bî-çarâ;

bî- şâmâr: bî-şümâr; bi- şimâr: bî-şümâr; birü: berü; bu el'acib: bü'l-'aceb; cûcânü: çü cânü; çekdücezmiş: çekd[i] çizmesin[i]; çekrağü: çînrağü; çerb: çerb; dalınub (dalınmak): talbinup (talbinmak); dengizde: deñizde; derma'nü: dürr-i ma'nâ; derneyi: dirnegi; derşüb (derşmek): döşeyüp; digün: dikün; dinlür: dinilür; dîren: direk; dutuma: dütüni; eyleciğim: ipekcigüm; eylenle: ilünle; girdiş: gerdiş; görüniyü: görünür; guvâs: gavvâs; haldirin: huld-ı berin; havace: h'âce; hayrulla enâm: hayru'l-enâm; hazrla: Hızr ile; hemencan: hem-çünân; himyân: hemyân; ideyevüz: ide, yiyevüz; idüki: idügi; kançerü: kancaru; kaygırdı (kaygırmak): kıgırdı (kıgırmak); kayzulardan: kaykularndan; kazûl: fuzûl; kendüyüdür: gönderüpdür; kesesün: ki silkse; kezbâni: Gezbeli'ni; leyki: liki; megerin: meger k[i]; Mevtüve katile en tehvatüe: Mütü kable entemütü; murat: mir'ât; olcadr: ölçerür; öngdü: ögüdi; öngünü: ögini; örüncek: Örencik; rasun: resen; revirü: rû-be-rû; sıbk: sebak; sığar (sığmak): sıgar (sığmak) ; şükkerin: şekkerin; terkeni: terkin; ve es'ate: vâsi'a; vesilatlamu: velâyetle mi; viredir: virürdi; yadsıya: bâd-ı sabâ; yaregin: yaragin; yârendesi: yarındası; yu'laf duruz: bu 'alefdür siz

IV. Metindeki okuma hataları, aşağıda tablo hâlinde görülmektedir. Verilen sayfa numaraları kitaptaki değil nâşirin yazma nüshanın metin içinde gösterdiği sıraya göredir. Hatalı okuma olduğunu düşündüğümüz kelimeler ve bizim doğru okuyuş tekliflerimiz, bağlamını koruyabilmek adına kelimelerin metinde geçtiği cümle/mısra ile birlikte gösterilmiştir. Problemleri görüğümüz ve onun yerine önerdiğimiz kelimeler dikkat çekmesi için *italik* dizilmiştir. Ayrıca teklif ettiğimiz şekillerin gerekçeleri yeri geldikçe “açıklamalar” sütunu altında izah edilmiştir.

Sayfa	YAZARIN OKUYUŞU	BİZİM TEKLİFİMİZ	AÇIKLAMALAR
1	<i>Bî- nişân-ı</i> diliyle sohbetler iderdi.	<i>Bî-nişân</i> diliyle sohbetler iderdi.	
1	Sultan'a <i>muhit</i> olanlar ne <i>iddüğün</i> bilürlerdi	Sultân'a <i>muhibb</i> olanlar velâyetin ne <i>idüğün</i> bilürlerdi	Nüşhada <i>محيط</i> imlasıyla olan bu kelime “muhit” (<i>محيط</i>) okunamayacağı gibi bu şekliyle anlamı da yoktur. Müstensihinin <i>محب</i> kelimesini sehven böyle yazdığı bağlamdan anlaşılacaktır.
1	<i>Hayfa</i> ki rızkımızı bir pîr eşsiz kişiye ısmarladuk	<i>Hayf</i> ki rızkumuzu bir pervasız kişiye ısmarladuk	
1	<i>Aciblerleydi</i> bu ne hikmet bu ne sırdır ki...	<i>'Aciblerlerdi</i> : Bu ne hikmet, bu ne sırdur ki...	aceble-: Şaşırmaq. <i>Tarama Sözlüğü</i> 'nde (T.S.) “acebe kalmak” şekli vardır.

2	<i>Varun bari ol âşıkı okla urayum öldüreyim...</i>	<i>Varayın bârî ol eşiği okla urayum, öldüreyüm...</i>	‘âşık: عاشق eşek: اشك
2	Sultânı göricek ol yigidin yavuz kasdı gönülden gitdi.	Sultân’ı göricek ol yigidün yavuz kasdı gönülden gitdi.	
2	<i>Gel köçegüm, sana pîrler armut sebilini virsin...</i>	<i>Gel e köçegüm, saña pîrler armut silkivirsün...</i>	“e” seslenme edatı, hemen bütün metinlerde burada olduğu gibi kelimeye bitişik yazılır: كله
2	Gördi ki Sultânın üzerinde iki kızıl gülün üzerinde bir ak gül olmuş.	Gördi ki Sultân’uñ <i>ud yirinde</i> iki kızıl gülün üzerinde bir ak gül olmuş	Türkçe bir kelime olan “ud” “edep, haya” demektir (Bk. T.S.) Metinde edep yerinin örtülmesi söz konusudur.
3	<i>...leyl-ü nehâr-ı velâyet göstermekde idi.</i>	<i>...leyl ü nehâr velâyet göstermekde idi.</i>	
3	Siz bunda geleli pîrler <i>yediniz</i> dost divânına vardı, geldi.	Siz bunda geleli pîrler <i>yedi kez</i> dost divânına vardı, geldi.	
3	<i>Âher</i> sonra varıcak, Sultan sözi tutuldi. Sübhân sözi dahi <i>toyluk</i> gerek	<i>Âhir</i> soñra varıcak Sultân sözi tutuldi. Sübhân sözi dahi <i>tutulmak</i> gerek	İkisi de aynı yazılmakla birlikte (آخر) âher “diğer”, âhir “son, nihayet” demektir.
3			
3	Ol bir <i>aguscuk</i> kızcağızın var imiş,	Ol bir <i>agsacık</i> kızcugazuñ var-ımuş,	Metinde birkaç yerde daha geçen “agsacık” kelimesi Tarama ve Derleme sözlükleri dâhil, sözlüklerde bulunmamaktadır. Ancak aksak>agsak (topal) kelimesine küçültme eki -cık getirilerek (küçücük, geyicek kelimeleri gibi) yapıldığı düşünülmektedir.
3	Var ânun <i>yareğın</i> gör	Var anuñ <i>yaragın</i> gör	yarak görmek: Hazırlık yapmak. (Metinde “ihtiyacı karşılamak anlamındadır) Türkçe bir kelime olduğu için yareğın şeklinde okunması doğru değildir.
3	Biri dahi ol <i>aguscukcağızdi.</i>	Biri dahi ol <i>agsacıkcağızdi.</i>	Gerekli açıklama yukarıda yapıldı.

3	-”Yedirsın”, didi.	<i>yidersin</i> , didi.	yidmek: Yedeğinde götürmek, beraberinde götürmek.
3	İki kişi <i>aldub</i> anda bağlayub, yanında yatıyorlar.	İki kişi <i>iledüp</i> anda bağlayub yanında yatıyorlar	“Altmak” veya “aldmak” şeklinde bir fiil yoktur. “Aldatmak” anlamına gelen “aldamak” varsa da hem anlama uygun değildir hem de “aldayub” şeklinde kullanılır. İlet- ise bugün de kullanılan “ulaştırmak” anlamındadır.
3	Her dalımı <i>kesesine</i> dibine alma dökülirdi.	Her dalımı <i>ki silkse</i> dibine elma dökülürdü.	
4	Sultânım, hem dünyaya <i>göçen</i> yiter ve hem âhirete <i>göçen</i> yiter.	Sultânım hem dünyâya <i>gücün</i> yeter hem âhirete <i>gücün</i> yeter.	
4	<i>Eteginin</i> dolusu yeter mi köçegüm	<i>Etegün</i> tolusu yiter mi köçegüm	
4	Ol kişi evine varıcak <i>yârendesi</i> eyitdi:	Ol kişi evine varıcak <i>yarındası</i> eyitdi:	yarındası: ertesi gün. Bk. T.S.
5	Köçegüm, <i>dutuma</i> büyük evden dost kohusu gelür pîrlere	Köçegüm <i>dütünü</i> büyük evden dost kohusu gelür pîrlere	dütün: duman. Bk. T.S.
6	Üç günden sonra cema’atin <i>çıkub</i> Karkın köyüne geldi.	Üç günden sonra cema’atin <i>çeküp</i> Karkın köyüne geldi.	Kelime nüshada açıkça چکوب imlası ile yazılmıştır.
6	Vardı Sultan bir <i>beli</i> ’ yere kondı.	Vardı Sultân bir <i>yeleç</i> yire kondı	yeleç: Dağ sırtı. T.S.’de bulunmayan kelime hâlen Anadolu ağızlarında yaşamaktadır. Bk. Derleme Sözlüğü.
6	Ol sığır <i>kurban</i> keşkek pişürüb yidiler	Ol sığır <i>kurbânın</i> keşkek bişürüb yidiler.	
6	Pes <i>yârendesi</i> Sultan dayağın eline alub kalkdı.	Pes, <i>yarındası</i> Sultân tayagın eline alub kalkdı	Gerekli açıklama yukarıda yapıldı.

6	Ol aradan çekilüb <i>asılmaya</i> mağaraya vardı	Ol aradan çekilüp <i>ilemeye</i> mağâraya vardı.	ilemek: mesken tutmak. Bk. T.S.
6	Mağaraya ocak yapun köçegüm, pîrler <i>bunda</i> kışlar	Mağâraya ocak yapuñ köçegüm, pîrler <i>bunda</i> kışlar	bunda: Burada. Bk. T.S. Bundan kelimesi cümleyi anlamsızlaştırır. Nitekim nüshada da “bunda”dır.
6	Ben dahi Sultânın nazarına <i>varıb</i>	Ben dahi Sultân’uñ nazarına <i>varayın</i>	-AyIn eski EAT’de birinci teklik istek kipi eki olarak yaygın kullanılan bir ektir.
6	Sultânın <i>belli yerin</i> divâneleri çok.	Sultân’uñ <i>begi, yörük</i> divâneleri çok.	
7	Sultan ânın gönünden haber <i>viredir.</i>	Sultân anuñ gönünden haber <i>virürdi.</i>	
7	<i>Megerin</i> ol köyün altında bir ulu yol geçerci.	<i>Meger k[i]</i> ol köyün altında bir ulu yol geçerci	Kelime nüshada مكرك şeklindedir.
7	‘Aceb ne müşkil murâd ola <i>istemiyoruz</i>	‘Aceb ne müşkil murâd ola, <i>isteyevüz</i>	
7	<i>Evvel gör</i> kişi eyitdi.	<i>Evvelki</i> kişi eyitdi:	
7	Gelin âdem <i>senin</i> deyüb çağırdı	Gelüñ âdem <i>s...n,</i> diyüp çağırdı.	Müstehcen olan bu kelimeyi noktalarla ifade etmek durumunda kaldık.
8	<i>dalınub</i> yine suyun içine giderdi.	<i>talbınup</i> yine suyuñ içine giderdi.	talbınmak: çırpınmak. Bk. T.S.
8	<i>Rasun</i> çeke çeke yoruldılar.	<i>Resen</i> çeke çeke yoruldılar.	resen: (Ar.) ip
8	<i>Mesel</i> Kerbelâ idi.	<i>Misl-i</i> Kerbelâ idi.	
9	<i>Tabanını</i> yere sokub çekdi. Dayağının yerinden bir su çıktı eyitdi:	<i>Tayagını</i> yire sokup çekdi. Tayagınıñ yirinden bir su çıktı. Eyitdi:	“Tabanından” kelimesi de anlamlı gibi görünmekle birlikte bir sonraki cümle bunun da “tayak” olduğunu gösteriyor.
9	Horasan mülkinde bir çöl vardır <i>bir yanına</i> demek olur.	Horasân mülkinde bir çöl yer vardır. <i>Beriyye</i> demek olur.	
9	<i>Kançerü</i> gideceklerin bilmeyüb azdılar.	<i>Kancarü</i> gideceklerin bilmeyüp azdılar.	kancarü: Ne tarafa? Bk. T.S.

10	Bize ol <i>yok</i> gününde destgîr oldu	Bize ol <i>buñ</i> güninde dest-gîr oldu	buñ gün: Sıkıntılı gün. Bk. T.S. buñ: بوك , yok: يوق
11	Ol pilav <i>bayağından çır b</i> oldu.	Ol pilav <i>bayağıdan çerb</i> oldu.	çerb (F.): Münasip, uygun.
12	Baba Mecnun otururken bir keçi alub <i>bağırdı</i> .	Baba Mecnûn otururken bir keçi alup <i>yügürdi</i>	yügürmek: Koşmak, hızlı gitmek. Bk. T.S. Kelime nüshada بكردى şeklinde imla edilmiştir.
12	Hiç <i>kendüden</i> nutk gelmeyüb serâsime oldu.	Hîç <i>kendüden</i> nutuk gelmeyüb serâsime oldu.	
13	Amma şu denli <i>aşumu</i> ortaya getürüb yidiler.	Ammâ şu deñli <i>etimi</i> ortaya getürüp yidiler.	
13	<i>Kemügi</i> bir yere cem' eyleyüb <i>yık dılar</i> .	<i>Kemügümi</i> bir yere cem' eyleyüp <i>yıgdılar</i> .	
13	Var <i>keçi</i> olub duru geldim.	Ve <i>erkeç</i> olup turu geldüm.	erkeç: erkek keçi. Bk. T.S.
13	Köçegüm, senin <i>girdişin</i> oydı kim gördin <i>şimden gerüsini</i> ol <i>girdişden</i> kurtardılar	Köçegüm, senüñ <i>gerdişüñ</i> oydı kim gördüñ. <i>Şimden girü seni</i> ol <i>gerdişden</i> kurtardılar	
13	Ol <i>o yandan</i> üç gün <i>önden</i> Sultan kırk kere tıraş olmuşdı.	Ol <i>öyünden</i> üç gün <i>öñdin</i> Sultân kırk kerre tıraş olmuşdı.	“öyün”: vakit, zaman; “öñdin”: Önce. Bk. T.S.
13	<i>Âher</i> zâhir olucak bildiler kim bu remzmiş vesselâm.	<i>Âhir</i> zâhir olıcak bildiler kim bu remzmiş ve's-selâm.	
14	şunda bir altun sikke <i>kesenin dibi</i> geçüb dururdu.	şunda bir altun sikke <i>kessek</i> diyi giçüp tururdu.	sikke kesmek, hükümranlılık ifadesi olarak para basmak demektir.
14	Ol arada yetişüb <i>elini</i> yerinden kapdı.	Ol arada yitişüp <i>anı</i> yerinden kapdı.	
14	<i>Muhassıl-ı</i> kelâm,	<i>Muhassal-ı</i> kelâm,	

15	...bin koyun çobanıyla pür hemyân altun akçe, bir <i>gümüſ</i> , bir kor eyerli at dilediğın Sultânın nazarına getürdi.	... biñ koyun çobanıyla pür-hemyân altun akça, bir <i>kös</i> , bir kor eyerli at diledüğın Sultân'ıñ nazarına getürdi.	Altın kelimesinin yanında “gümüſ” anlamı gibi görünüyorsa da alttaki cümlede kelimenin “kös” olduğu anlaşılır. Nitekim nüshada da açıktır: كوس
15	...dahi ardınca ol <i>kevs</i> i çekdi”. Eyitdi: “Alın köçegüm, pîrlerin oğlancıkları çalar”, didi.	Dahi ardınca ol <i>kösi</i> çekdi. Eyitdi: Aluñ köçegüm. Pîrüñ oğlancıkları çalar, didi.	Bir önceki cümlede “gümüſ” okunan “kös” kelimesi burada da “kevs” okunmuştur.
15	Dahi ardınca ol pür <i>himyân</i> altun akçe çeküb	Dahi ardınca <i>pür-hemyân</i> altun akça çeküp	
15	İnşa'allah Sultan bu akçeyi kabul <i>ideyevüz</i>	İnşâ'allâh Sultân bu akçayı kabûl <i>ide, yiyevüz</i>	
15	Köçegüm, pîrlerin altun akçeye <i>tâki</i> yokdur	Köçegüm, pîrlerüñ altun akçaya <i>tañi</i> yokdur	tañi olmamak: İhtiyacı olmamak. Bk. T.S.
16	pîrlerin ocağın anlar <i>olcadır</i>	Pîrlerüñ ocağın anlar <i>ölçerür</i>	ölçermek: Ateſi yakmak çin ocağı karıştırmak. Bk. T.S.
16	Hepsinden pîrlerin atı <i>evvel</i> geldi.	Hepsinden pîrlerüñ atı <i>öñ</i> geldi.	öñ: Önce, mukaddem. Bk. T.S.
16	Elli yedi bin Rûm abdallarının <i>derneyi</i> pîrlere virdiler.	Elli yedi biñ Rum abdâllarınıñ <i>dirnegi</i> pîrlere virdiler	dirnek: Toplantı yeri, cemiyet. Bk. T.S.
16	Sultânım, biz kuluna <i>himmet-i</i> nazar eyle nazar eyle	Sultân'um biz kuluña <i>himmet</i> nazar eyle	
16	Köçegüm, var sana, <i>gez, kez bâni</i> yatak <i>virdin</i>	Köçegüm, var, saña <i>Gezbeli</i> 'ni yatak <i>virdük</i>	
16	<i>Kendünden</i> sonra Sultan Varlığı eyitdi:	<i>Gitdüğinden</i> soñra Sultân Varlığı eyitdi:	
16	Meger kim dün <i>acidi</i> .	Meger kim dün <i>içiydi</i> .	dün: gece. Bk. T.S.

17	Şimdiki <i>hande</i> dahi âsîtânesi vardır işler ol <i>aklımın</i> eridir	Şimdiki <i>h[i]nde</i> dahi âsîtânesi vardır, işler. Ol <i>ikl[i]müñ</i> eridir	<i>hîn</i> (Ar.): Zaman. Kelime nüshada <i>حنده</i> şeklindedir.
17	<i>Bir bîcan</i> karıcuğum, <i>eyleciğim</i> var. Akçe çok yok ki <i>dokudum</i> bezceğizi <i>dokuturum</i>	<i>Pîr-i bî-çâre</i> karıcuğam. <i>İpekciğim</i> var. Akça çok yok ki <i>tokudam</i> , bezceğizi <i>tokutduram</i>	
17	<i>Toplayub</i> duru geldi.	<i>Tarı lup</i> turu geldi	
17	Ol <i>ibligi</i> alub <i>kendü</i> vardı. Bir kişinin <i>tez dergâhında</i> dokuyub	Ol <i>ipegi</i> alup <i>kendi</i> vardı. Bir kişininüñ <i>tezgâhında</i> tokuyup...	
17	Abdallar oraya <i>seyirdirdiler</i> ..	Abdâllar oraya <i>segirdişdiler</i> .	segirdişmek: Koşuşmak, koşuda yarışmak. Bk. T.S.
17	Köçegüm, bizi seven bunu çağla <i>basdura</i>	Köçegüm bizi seven buni çağla <i>basdura</i>	çıkla: saf, katışıksız bk. Derleme Sözlüğü
18	Var imdi köçegüm, sana <i>Yoklıca şehri</i> yatak virdik	Var imdi köçegüm, saña <i>Boklıca şehri</i> ni yatak virdük	Bokluca, Bursa civarında bir kasabadır.
18	İki <i>bedla'ili</i> yânına uydurub <i>Kurucaçay'a</i> karşı geldi.	İki <i>budalayı</i> yanına uydurub <i>Kurucaçay'a</i> karşı geldi.	
18	Getür <i>bir atını</i> göreyim	Getür <i>berâtuñi</i> göreyim	
18	Bir <i>hamamcı</i> <i>kefenin</i> içinde on sekiz yıl yatdı.	Bir <i>hamâm çirkefinüñ</i> içinde on sekiz yıl yatdı	
18	...varup <i>evde</i> <i>yakalayalım</i> deyüb, <i>yerağla</i> üzerine geldiler.	varup <i>oda yakalum</i> diyüp <i>yarağla</i> üzerine geldiler	Kelime nüshada <i>ياقلام</i> şeklinde imlâ edilmiştir.
18	Sultan Murad <i>padişahının</i> anası...	Sultân Murâd <i>pâdişâhuñ</i> anası...	
18	Bir gün <i>hâdimini</i> <i>getürdi</i> .	Bir gün <i>hâdimini</i> <i>gönderdi</i> .	

20	Hasan Hüseyin <i>sıbk</i> olsun için...	Hasan Hüseyin <i>sebak</i> olsun için...	
20	Sultan Varlığı o dem elindeki meftul <i>ururdi</i>	Sultân Varlığı o dem elindeki meftûl[i] <i>özerdi</i> .	
20	<i>İsteyümüzü</i> bulduk.	<i>İstegümüzü</i> bulduk.	
20	... <i>âlâ</i> gelsün deyü üç gün çağırdı	... <i>illâ</i> gelsün diyü üç gün çağırdı.	
21	... her kande varsa, bir <i>şehr-i</i> bazar basardı.	... her kanda varsa bir <i>şehri</i> bâzâr basardı.	
21	Yedi günden sonra ne şehre <i>varınca</i> bazar <i>varın</i> <i>beylerindir</i> idi.	Yedi günden soñra ne şehre <i>varur</i> , ne bâzâr[a] <i>var[ur]</i> . <i>Ben Tañrıyın, dir</i> idi.	
21	rahmetullahi’aleyh <i>rahmete ve es’ate</i>	rahmetullâhi ‘aleyhi <i>rahmeten vâsi’a</i>	“Allah ona sonsuz rahmet etsin” anlamında Arapça bir dua
21	Eger <i>benim</i> olarak <i>âdâb</i> olmasa benim dahi gelür <i>kimsem</i> <i>ol</i> nizam <i>koyum</i> , dirdi.	Eger <i>olaruñ âdâb[i]</i> olmasa benim dahi [elümden] gelür kim <i>evvel nizam koyam</i> , dirdi.	
21	Sultânın <i>katında</i> <i>la’in</i> teftiş idüb haber aldılar.	Sultân’uñ <i>kandalığın</i> teftiş idüp haber aldılar.	kandalığın: Nerede olduğunu
21	Sultânın üzerine <i>götürdiler</i> . <i>Pes, olalar</i> <i>gelürken...</i>	Sultân’uñ üzerine <i>gönderdiler</i> . <i>Pes olar</i> <i>geliyorken...</i>	
21	<i>yürivirdi</i> .	<i>yürüyüvirdi</i> .	
21	<i>geyikcikler</i>	<i>geyicekler</i>	
21	Ol eger <i>münezzehse</i> bu koçı neyler	Ol eger <i>münezzehmisse</i> bu koçı n’eyler	“-misse” eki Eski Anadolu Türkçesinde “-imişse” ekiyle eş görevli olarak kullanılır.
21	Bu koçu ânâ put olmuş, boğazlan koçı, <i>alın bundan</i> <i>kurtaralım</i>	Bu koçu aña put olmuş. <i>Bogazlañ koçı, anı</i> <i>putdan kurtaralım</i>	

	Sultan Varlığı oturub <i>barkeşt</i> eyledi.	Sultân Varlığı, oturup <i>bâz-geşt</i> eyledi.	Kelime nüshada بارکشت şeklinde yazılmıştır ve bu imlâya göre okuyuş doğrudur. Ancak kelime bu şekliyle anlamsızdır. Farsça geri dönmek anlamında “bâz-geşt” olmalıdır.
22	<i>Görüb</i> pâ- bürehne Çambahçe’ye doğru yürüyüverdi.	<i>Turup</i> pâ-bürehne Çambagçe’ye togrı yürüyü virdi.	Turmak: Ayağa kalkmak. Bk. T.S.
22	Tengrilik ve Peygamberlik da’vasın <i>kılarısın</i> , şol <i>degnəkçüğe</i> dahi hükminiz geçmez mi	Tañrılık ve peygamberlik da’vâsın <i>kılarısız</i> . Şol <i>dikencüğe</i> dahi hükümüñüz geçmez mi	
22	Bunlar varıcak Sultan Baba yanına döşek <i>derşüb</i> Sultan <i>Kemal</i> okudı.	Bunlar varıcak Sultân Baba yanına döşek <i>döşeyüp</i> Sultân <i>Kemâl</i> ’i okudı.	okumak: Çağırarak. Bk. T.S. Dolayısıyla “Sultân Kemâl okudu”nun bir anlamı olmaz.
22	<i>Kemal</i> olarak sözüyle vaz geçdi.	<i>Kemâl</i> <i>olaruñ</i> sözüyle vaz geçdi.	
23	<i>Sebt</i> çekile, nazarımıza koyun	<i>Sebet</i> çekile nazarımıza koyuñ	
23	bende <i>sığar</i> iki cihan, ben bu cihânâ sığmazem; <i>çün</i> la-mekân benem, <i>gün</i> mekânâ sığmaz	Bende sığar iki cihan ben bu cihana sığmazam / <i>Cevher-i lâ-mekân</i> benem <i>kevn [ü]</i> mekâna <i>sıgma[am]</i>	Bu ibareler rastgele cümleler değil Nesimî’nin bir gazelinden -yanlış- aktarılmış bir beyittir. Divan’da olduğu şekliyle tamir edildi.
23	Köçegüm, <i>eger didigin</i> Muhammed’in şeri’atı seni <i>kor</i> kabına <i>sıgdırıp</i> koyarlardı	Köçegüm, egr[i] <i>didüñ</i> . Muhammed’üñ şeri’atı seni <i>koz</i> kabına <i>sıgırup</i> koyarlardı	sıgırmak: Sıgdırmak. Bk. T.S. “koz” kelimesi nüshada kor şeklindedir. Ancak “kab” kelimesi EAT’de kabuk anlamında kullanıldığına göre kelimenin “ceviz” anlamında “koz” olması gerektiğine şüphe yoktur.

23	Köçegüm, <i>ıssını</i> bilmeyen hayvandan dahi kötüdür.	Köçegüm, <i>ıssısını</i> bilmeyen hayvândan dahi kötüdür.	
23	mübarek eliyle bir alma aldı ve bir <i>tabag</i> Seyyid'in önünde kodı.	mübarek eliyle bir elma aldı ve bir <i>tig</i> Seyyid'ün öfinde kodı.	“elma” ve “tabak” anlamca makul gelse de tabak/tabag ت ile değil ط harfiyle yazılır. Söz konusu kelime ise تينغ şeklindedir.
23	... seni Mağnisa'da bir <i>murat</i> ilinde istiyorlar.	... seni Magnisâ'da bir <i>mir'ât</i> ilinde isteyorlar	“murat” diye bir kelime yoktur. murâd: مراد mir'ât: مرأت
23	ocağın küllensin”, <i>didi. Kendine</i> sebep bu idi kim...	Ocağın küllensin <i>didiginden</i> sebep bu idi kim...	
24	Abdal Musa padişaha sohbetde <i>kakadı</i> , eyitti:	Abdâl Mûsâ pâdişâha sohbetde <i>kakadı</i> . Eyitti:	kakımak: Kızmak; itiraz etmek. Bk. T.S.
24	İnkâr ehliydi. -”Komayub <i>taşre</i> <i>idin</i>	İnkâr ehlidir, komayup <i>taşra eyleñ</i>	
24	Ey ocağın <i>küllenmiş</i> ,	İy ocağın <i>küllenmesin</i> ,	
24	-” <i>Aher</i> Sultan'a yetişecek ocağın küllensin, <i>ayyukun</i> çüksün”, didi.	Âhir Sultân'a yetişecek “Ocağın küllensün, ayrıkuñ (?) çüksün.” didi.	“ayrıkuñ” okuduğumuz kelime nüshada ايوفاك imlasiyle yazılmıştır. Ancak Arapça “ayyûk” olmadığı kesindir.
24	Bu <i>yakadan</i> Nesimi dahi sürdi.	Bu <i>yañadan</i> Nesîmî dahi sürdi.	yaña: Yan, taraf, cihet. Bk. T.S.
24	Cum'a <i>gün</i> idi.	Cum'a <i>güni</i> idi.	
25	<i>Fâsid</i> Mısır'a vardı.	<i>Kâsıd</i> Mısır'a vardı.	
25	Halebli Seyyid'in derisin soydılar. <i>Ama</i> ki <i>köyüne</i> gelince söyledi. <i>Köyüne</i> gelince teslim oldı (İnna lillahi ve inna ' <i>aleyhi</i> raci'un)	Halebli Seyyid'ün derisin soydılar. <i>Ammâ</i> ki <i>göbege</i> gelince söyledi. <i>Göbegine</i> gelince teslim oldı. “İnnâ li'llâhi ve innâ <i>ileyhi</i> râci'ün.”	Burada Seyyid Nesîmî'nin derisinin yüzülmesi anlatılmaktadır. Derisinin yüzülmesi “göbeğine” sıra gelince teslim olarak “innâ li'llâhi...” ayetini okuduğu ifade ediliyor.

25	Bir kişi geldi. Oğlunu <i>indirdi</i> . Atına bindürüb önüne <i>düşürdüler</i> .	Bir kişi geldi, oğlunu <i>azdurdi</i> . Atına bindirüp öñine <i>düşer</i> , <i>didiler</i> .	
25	<i>Padişaha</i> dahi eyitdi: -"Hünerin sorun ne hünerli kişidir", didi.	<i>Pâdişâh</i> dahi eyitdi: Hünerin soruñ, ne hünerlü kişidür? didi.	
25	nesne <i>dimezim</i>	nesne <i>dimezin</i>	Nâşirin okuyuşu da aynı anlama gelmekle birlikte nüshadaki şekil "dimezin"dir.
26	Deyü kovarak Karaburun'a <i>alındı</i> ,	diyü kovarak Karaburun'a <i>iletirdi</i> ,	
26	<i>Vardır</i> ol oğlancığa yattığı yerde bir <i>degme</i> urdı.	Vardı ol oğlancığa yatduğı yerde bir <i>depme</i> urdı.	
	Maslahat <i>dutub</i> Kütahya'ya geldi.	Maslahat <i>düşüp</i> Kûtâhiyye'ye geldi	
26	Şu memleketde şu <i>ehil</i> bir kerametli kişi vardır...	Şu memleketde şu <i>asil</i> bir kerâmetlü kişi vardur...	
26	Ol gördünüz velâyet <i>idüki</i> neden ma'lûm	Ol gördü[gü]ñüz velâyet <i>idügi</i> neden ma'lûm?	
26	ben ânın <i>işledügin</i> velâyet midir, sihir midir size <i>bilivirim</i>	Ben anuñ <i>işledügi</i> velâyet midür, sihir midür; size <i>bilivireyüm</i>	
27	Köçegüm, ol kardaşçık pîrleri <i>sınayivirir</i>	Köçegüm, ol kardaşçık pîrleri <i>sınayıyor</i>	-yıyor eki, Eski Türkçe döneminden Eski Anadolu Türkçesine intikal eden sürerlilik fiili ekidir.
27	<i>Yarendesi</i>	<i>Yarındası</i>	Gerekli açıklama yukarıda yapıldı.
27	Henüz dahi kopardığı yerin südi damlayu durur <i>idi</i> . -"Alın köçegüm, ...	Henüz dahi kopardığı yerüñ südi tamlayu durur. <i>Eyitdi</i> : Aluñ köçegüm, ...	
27	... ol <i>kardaşın çoğa</i> bizden bunu nişân iledin", didi.	... ol <i>kardaşcuga</i> bizden bunu nişân iledüñ, didi.	

27	Hindistan'a sefer itmiş <i>havace</i> kişiler var idi. Yanına <i>kaygırdı</i> .	Hidistân'a sefer itmiş <i>h'âce</i> kişiler var idi. Yanına <i>kıgırdı</i> .	Vâv-ı ma'düle bulunan Farsça "h'âce" kelimesini "havace" okumak yanlışır. kıgırmak: Çağırmaq. Bk. T.S.
28	İmdi bu kişi bunu <i>vesilatlamı</i> getürdi, ya sihirle mi	İmdi bu kişi bunu <i>velâyetle mi</i> getürdi ya sihirle mi?	
28	Sihirbazların hükmü on <i>günlüğe bulduk vardır</i> . Otuz günlük <i>bulduk</i> vardı. Kırk günlük <i>bulduk</i> vardı. Andan öte varmadı.	Sihirbâzlaruñ hükmü on <i>günlük yoldan vardır</i> , otuz günlük <i>yoldan</i> vardı, kırk günlük <i>yoldan</i> vardı. Andan öte varmadı.	Cümlede üçüncü defa geçen "yoldan" kelimesi nüshada <i>يولدىق</i> şeklindedir.
29	Bir <i>âlâ ki</i> vardı. Yeşil, kızıl çadırlar kurulub durur.	Bir <i>alaña</i> vardı. Yeşil, kızıl çadırlar kurulup durur.	"Saha" anlamındaki "alan" kelimesi eski metinlerde nun ile de ñ ile de görülür. Bk. T.S.
29	... şu kardaşçıkları, birer kişi çadırınıza <i>altun</i> , konukluk eyleyin.	şu kardaşçukları birer kişi çadırıñuza <i>ilediñ</i> , konukluk eyleyüñ.	
29	Geldikleri <i>ögle</i> vakti idi.	Geldikleri <i>öyle</i> vakti idi	Bugün "ögle" dediğimiz kelime, Eski Anadolu Türkçesinde "öyle" imlası ile de yazılmıştır (Bk. T.S.). ki, nüshada da bu şekildedir.
29	Yüzünden nur göge <i>diren diren</i> olmuş, <i>berrak</i> urur,	Yüzünden nûr göge <i>direk direk</i> olmuş <i>berk</i> urur.	
29	"Ne gördünüz köçegüm söyleyin", didi.	Ne gördüñüz köçegüm? <i>Söyleñ</i> , didi.	
30	Evliyâyâ <i>yokdur havf-ı hazer</i>	Evliyâyâ <i>yok-durur havf [u] hazer</i>	"havf" (korku), "hazer" (sakinme) benzer anlamlı kelimelerdir ve aralarındaki ilişki izafet değil vasf-ı terkîbidir.
30	<i>Gir</i> Kelâmullah'dan aldinsa <i>sıbk</i>	<i>Ger</i> kelâmullâhdan alduñsa <i>sebak</i>	

30	Otururdu Sultan o <i>sâhib-i</i> hüner	Otururdu Sultân o <i>sâhib-</i> hüner	Vezin gereği izafet yapılmayacağı gibi sahip kelimesi normalde de klasik izafetle değil izafe-i maktûpla ayzılır.
30	Kim niyâz ide o <i>mürüvvet</i> kânına	Kim niyâz ide o <i>mürvet</i> kânına	Aslı “mürüvvet” olsa da vezin gereği “mürvet” yazılıp okunmalıdır.
30	Üç kişi gelürdi yüz <i>sürmekte</i>	Üç kişi gelür idi yüz <i>sürmege</i>	
30	Magrib maşrık <i>seyr</i> eyle gücü	Magrib [<i>ü</i>] maşrık <i>yiter</i> ise gücü	
31	Dinle <i>cânıyla</i> sözi ey kân-ı <i>hod</i>	Diñle <i>cân-ıla</i> sözi iy kân-ı <i>cûd</i>	
31	Yemegin Sultan yemezdi ey <i>pîr-i asûl</i>	Yemegin Sultân yimezdi_ey <i>pür-usûl</i>	
31	Kabul oldu hâcetünüz <i>yiyin</i> didi	Kabûl oldu hâcetüñüz <i>yîñ</i> didi	
31	Sultan ol dem suya daldı bahr-ı dâr	Sultân ol dem suya taldı bahr[<i>t</i>]-vâr	“Sultan o zaman balık gibi (bahrîvâr) suya daldı”
31	Üç dâne <i>bübercigi</i> dutar	Üç dâne <i>büber</i> çiçegini dutar	
31	İşte bildin Sultan <i>ki</i> er durur	İşte bildüñ Sultânüñi er durur	
31	Görünce virir cevâb sözine	Gör nice virür cevâb[1] sözine	
	Evliyâyâ <i>birdür</i> yakın irak	Evliyâyâ <i>bir</i> durur yakın irak	
32	Pîrimiz yaturdı <i>ağlayuva</i>	Pîrimüz [anda] yaturdı <i>ağlayu</i>	
32	Yine dinle bir hikâyet <i>şükkerin</i> Kim <i>miskinin</i> ola <i>haldirin</i>	Yine diñle bir hikâyet <i>şekkerin</i> Kim <i>meskenin</i> ola <i>huld-i berin</i>	Arapça “şekker” veya Farsça “sükker” vardır. “Şükker” diye bir kelime olmadığı için şükkerin de olmaz.
32	Evliyâ <i>nutk-ı</i> gıdayı ruh olur	Evliyâ <i>nutk[ı]</i> gıdâ-yı rûh olur	“Evliyanın konuşması ruh gıdası olur.”
32	Ol zamanda Hazret-i Sultan <i>âyâr</i>	Ol zamânda Hazret-i Sultân <i>i yâr</i>	
32	Hem begâyet <i>âlemiydi</i> anla işi	Hem be-gâyet <i>âlim idi</i> anla_ışi	

	<i>Bâd-ı muhalif çünkim asdı ey yâra Neylesünler kıldı bunlar bi câra</i>	<i>Bâd muhâlif çün kim esdı iy yarâ N'eylesünler kaldı bunlar bi-çarâ</i>	“Bâd-ı muhâlif” de beyitte anlamlı olmakla birlikte, vezin gereği terkib yapılmamalıdır.
32	<i>Didi ya dengizde ya karada evliyâ Olaki hükmin yürüde gir vâre ise</i>	<i>Didi yâ deñizde ya karada evliyâ Oña hükmin yürüde ger var-ısa</i>	
32	<i>Er göre bize meded evliyânın</i>	<i>İrgüre bize meded evliyânın</i>	İrgürmek: Ulaştırmak. Bk. T.S.
33	<i>Gelüben gemilerine âl urur Bunları ol dem kenâra ayrı görür</i>	<i>Gelüben gemilerine el urur Bunları ol dem kenâra irgürür</i>	“İrgürmek”le ilgili açıklama yukarıda yapıldı.
33	<i>Didi Sultânâ kim ey Sultânım âri</i>	<i>Didi Sultân'a <kim> iy Sultânım eri</i>	< > işareti arasında gösterilen ibareler mısra da bulunmaması gereken fazlalıkları gösterir.
33	<i>Öyle didi özden oldu nihân</i>	<i>Öyle didi oradan oldu nihân</i>	
33	<i>Ol bana mürüvvet kılan Şah'ı soram</i>	<i>Ol baña mürvet kılan şâha soram</i>	“mürvet”le ilgili açıklama yukarıda yapıldı.
33	<i>Birinizin bir kıl nazar gör neyledi</i>	<i>Bir kezın bir kıl nazar gör n'eyledi</i>	
33	<i>Kaldı sermaye kitapları hem âyin 'Azm kıldı kim göre Rûm kalmayın</i>	<i>Kaldı sermaye kitâbları hemîn 'Azm kıldı kim göre Rum iklimin</i>	Arapça “iklîm” kelimesi اقليم aslında şeklinde olmasına rağmen nüshada vezne uyularak اقليم şeklinde imlâ edilmiştir.
33	<i>Cümlesin mülzem kalurdı ey yere</i>	<i>Cümlesin mülzem kılurdı iy yara</i>	yârâ: ey dost! Eserde sıkça geçen ve aslı یارا! olan bu kelime nüshada çok farklı imlalarla (یره - یاره -) karşımıza çıkmaktadır.
34	<i>Sultan ider ânâ köçegüm katı Ol bin akçe pırlere virdin ânı</i>	<i>Sultân eydür aña köçegüm kanı Ol biñ akça pırlere virdük anı</i>	
34	<i>Didi kim eksiklik eyitdin padişah</i>	<i>Didi kim eksüklik itdük pâdişâh</i>	

34	Der <i>kabrimiz</i> pîrler ânâ kılmadı	Dir <i>kayırmaz</i> pîrler aña kalmadı	kayırmak: Kaygılanmak, tasalanmak. Bk. T.S. “kabrimiz” okuyuşu vezni ve anlamı bozar.
34	İncidür mülzem <i>kalurdu ey dili</i>	İncidür mülzem <i>kıurdu iy velî</i>	
34	Kılmadılar <i>leyyin</i> kimseye hücum	Kılmadılar <i>lik</i> kimseye hücum	
34	<i>Kal-u</i> hâl etmektir erlik didi	<i>Kâl[i]</i> hâl itmektür erlik didi	
35	Tevbe kıldı devşürürdi <i>öngünü</i>	Tevbe kıldı divşürürdi <i>ögini</i>	
35	Ey <i>eseri haşreden gir dinlür</i> ise bu kelâm nice haşır <i>Olsa</i> bu olmaya temâm	<İy <i>esrâ</i> > <i>haşre dek ger dinilürse</i> bu kelam Nice haşır <i>ola</i> bu olmaya tamâm	
35	Ey mürüvvet bahrine <i>guvâs</i> olan Sultan Baba Ey za'ife <i>hazrla</i> İlyas olan baba	İy mürüvvet bahrine <i>gavvâs</i> olan Sultân Baba İy za'ife <i>Hızr ile İlyâs</i> olan [Sultân] Baba	
35	Yine dinle bir <i>hikâyet-i hoş yeter</i> ‘Akıl olana bu <i>söz-ü</i> ibret yeter	Yine diñle bir <i>hikâyet hoş-ter</i> (v.b.) ‘Akıl olana bu <i>söz</i> ‘ibret yeter	
35	Liki münkir <i>aymaz</i> bundan haber	Lîki münkir <i>alımız</i> bundan haber	
35	Ol zaman kim Sultan ol <i>kânı</i> kerem	Ol zamân kim Sultân ol <i>kân-ı</i> kerem	
35	Üstüne varmak diledi ey <i>pîr-i asûl</i>	Üstine varmak diledi <i>iy pür-usûl</i>	
35	Gönlümüzde <i>bağı</i> uğur dutalum	Gönlümüzde <i>ya 'nî</i> uğur tatalum	ugur: Yol. Bk. T.S.
35	Kankumuzın eridir <i>kutlısı</i> <i>Evlîyâyı</i> içre <i>ki</i> heybetlüsü	Kangumuzun eridür <i>kuvvetlüsi</i> <i>Evlîyâ[lar]</i> içre <i>key</i> heybetlüsü	key: Çok. Bk. T.S.

35	Her biri <i>çağır</i> <i>dirilir</i> bir iki ere	Her biri <i>çagırdılar</i> bir iki_ere	
35	Saldı <i>ol şâhım</i> padişah <i>Sır</i> idemedi şikârı o <i>sırdır ah</i>	Saldı <i>evvel şâhinini</i> pâdişâh <i>Sayd</i> idemedi şikârı_o <i>merd-i râh</i>	sayd (Ar.): Av. İleride de görüleceği gibi metindeki bütün “sayd”lar (صيد) “sır” okunmuştur. Sır: سر
35	<i>Sır</i> idemedi şikârı o <i>sırdır ah</i>	<i>Sayd</i> idemedi şikârı o <i>merd-i râh</i>	
35	Bir <i>vezir</i> dahi saldı <i>şâhının</i>	Bir <i>vezîr[i]</i> dahi saldı <i>şâhinin</i>	
35	<i>Sır</i> idemedi ânında <i>şâhının</i> Gönül çıkardı <i>devr-i âhını</i>	<i>Sayd</i> <i>ide imdi anuñ da</i> <i>şâhini</i> Gökl[ere] çıkardı <i>dûd-ı</i> âhını	Nüşadaki imlâya göre yazarın okuyuşu (devr-i âhını) doğrudur, ancak manasızdır. Metin tamire muhtaçtır.
35	Ol Timurtaş oğlu 'Ali <i>Hân</i> 'ı Kim vezir idi ânın ey <i>âbı</i>	Ol Temurtaşoğlu 'Alî <i>Çelebi</i> Kim vezîr[i] idi anuñ iy <i>ebî</i>	
35	Ol dahi saldı şikâr <i>yâzını</i>	Ol dahi saldı <i>şikâr-ı</i> <i>bâzını</i>	
36	Kim velâyetin <i>görenin</i> bî 'aded	Kim velâyetüñ <i>görinen</i> bî-'aded	
36	Saldı <i>yazı</i> eline girdi şikâr At saldı <i>şikâr</i> kılub <i>bî- şâmâr</i>	Saldı <i>bâzı</i> eline girdi şikâr At saldı <i>şükr</i> kılup <i>bî-</i> <i>şümâr</i>	
36	At salduğu yerin öni ey <i>hayvan</i>	At saldığı yerüñ öñi_ey <i>cüvân</i>	
36	Erdi bir yere <i>hemencan yadsıya</i>	İrdi <bir> yere <i>hem-</i> <i>çünân bād-ı sabâ</i>	
36	Yere kodı <i>elini</i> <i>nesiyle</i> <i>atı</i>	Yire kodı <i>anı nesy-</i> <i>ile [iy] ebî</i>	
36	Ol sa'at içre hemân <i>nihân</i> olur	Ol <i>sâ</i> 'at içre hemân <i>pinhân</i> olur	
36	Göre dururlardı o <i>hayırlığın</i> yaz	Göre dururlardı <i>uçdığını</i> <i>bâz</i>	

36	Gördiler kim nesnesi yok sağ <i>isen</i> <i>Sırrını</i> almış ele ey <i>canmış</i>	Gördiler kim nesnesi yok sağ <i>esen</i> <i>Saydını</i> almış ele iy <i>cân-ı men</i>	
36	<i>Sırrını</i> almış ele ey <i>canmış</i>	Saydını almış ele ey <i>cân-ı men</i>	
36	Kim <i>devürür</i> seni tutub yere koyan	Kim <i>durur</i> seni tutup yire koyan	
36	'Aşkının gönlüm <i>oldurur miskini</i>	'Aşkınuñ göñlüm <i>olupdur meskeni</i>	
36	Böyle <i>diyüb</i> seğirdüb vardılar <i>Sırrın</i> almış nesnesi yok gördiler	Böyle <i>diyüben</i> segirdüp vardılar <i>Saydın</i> almış nesnesi yok gördiler	
36	Didi ânın yüzünü <i>gir</i> göresin Padişahluk <i>terkeni</i> oldem urasın	Didi anuñ yüzünü <i>ger</i> göresin Padişahlık <i>terkin</i> ol dem urasın	
36	Harâbe <i>varub ilk</i> <i>mahlûkâtın</i>	Harâba <i>vara ilüñ</i> <i>memleketüñ</i>	
36	<i>Leyki</i> bana destûr olsun <i>vereyin</i>	<i>Liki</i> baña destûr olsun <i>varayın</i>	
36	Gör bize ne remz eyler ol <i>pâk-ı nûr</i>	Gör bize ne remz eyler ol <i>pâk-nûr</i>	
36	<i>Ardısı</i> Sultan <i>nazarınadır zaman</i>	<i>İrdi</i> Sultân nazarına <i>der-</i> <i>zamân</i>	
36	Eyledi <i>Sultan</i> medh-i <i>bi baban</i>	Eyledi <i>Sultân</i> 'a medh-i <i>bî-pâyân</i>	
37	Gideyim ardınca <i>Şâhının</i> ben dahi	Gideyüm ardınca <i>Şâh</i> 'uñ ben dahi	
37	<i>Çekdüce</i> miş ânun dedem 'Akibince Sultânın <i>ardı kadîm</i>	<i>Çekd[i]</i> çizmesin[i] anuñ [iy] dedem 'Akabince Sultân 'uñ <i>urdu kadem</i>	"kadem" kelimesi, nüshada yazarın okuduğu gibi "kadîm" şeklindedir. Ancak hem "kadem urmak" (yürüme, adım atmak) anlamı hem de kafiye gereği kelimenin "kadem" olması gerektiği açıktır.
37	Eyledi bu remzi <i>kudret-i âşikâr</i>	Eyledi bu remzi <i>kudret</i> <i>âşikâr</i>	

37	<i>Âlâ</i> oğlancuğa yokdur elem	<i>İllâ</i> [ol] oğlancuga yokdur elem	
37	Veẓîr aldı iş bu <i>remz</i> kudreti	Veẓîr aldı işbu <i>remz-i</i> kudreti	
37	Her ne remz idiyse <i>buldı</i> temâm	Her ne remz ider ise <i>bildi</i> temâm	
37	Padişaha geldi hep bir <i>pîr</i> didi	Pâdişâha geldi hep bir <i>bir</i> didi	
37	Şazuluk <i>idüb</i> ol dem durdular	Şâzılık <i>idüben</i> ol dem durdılar	
37	<i>Revîrû</i> olub ânınla durasın	<i>Rû-be-rû</i> olup anuñla durasın	
37	<i>Beğlerin</i> oldur varavuz tapavuz Ânâ istikbâl idevüz <i>o yavuz</i>	<i>Yigrek</i> oldur varavuz [<i>u</i>] tapavuz Aña istikbâl idevüz <i>uyavuz</i>	yigrek: Daha iyi; tercih edilir. Bk. T.S.
37	<i>Baknub</i> teslim kıldı özünü	<i>Begenüp</i> teslim kıldı özünü	
37	Var eylenle gönlüne âzâd ol Tengrimize ak olmağıl ey <i>kazûl</i>	Var <i>iliññle</i> [vü] <i>günüññle</i> âzâd ol Tañrımuza ‘âk olmağıl ey <i>fuzûl</i>	
37	İş bu nutkun üstüne <i>salâh</i> itdiler Evliyânın remzini <i>gözetdiler</i>	İşbu nutkuñ üstüne <i>sulh</i> itdiler Evliyânun remzini <i>gör</i> <i>n’itdiler</i>	
37	Meskenine <i>küllî</i> oldı şâzmân	Meskenine <i>geleli_</i> oldı şâzımân	
38	Her <i>kim</i> bu kudret kelâmın dinleye Kendünün varlığını <i>aldın</i> koya	Her <i>ki</i> bu kudret kelâmın diñleye Kendünüñ varlığını <i>elden</i> koya	
38	<i>Kendüzinde kânu</i> <i>ola</i> cân bulur <i>Dost civân</i> bir cân vire bin cân olur	<i>Kendözinden fânî olan</i> cân bulur <i>Dost-içün</i> bir cân vire biñ cân olur	
38	Bu sözü <i>kelâm</i> et ki bu sözdür usûl “ <i>Mevtüve katile</i> <i>en tehvatüe</i> ” der Resûl	Bu sözi <i>fehmi</i> it ki bu sözdür usûl “ <i>Mûtû kable entemûtû</i> ” dır Resûl	

38	Hazret-i Sultan ol <i>merdi hüdâ-ı</i> kerâmet	Hazret-i Sultân ol <i>merd-i</i> <i>Hudâ</i> <kerâmet>	
38	Ey Hacı Bayram <i>işide sizler vara</i>	<Ey> Hâcî Bayram <i>işidesiz serverâ</i>	
38	O <i>Seyyidin</i> oldu şöyle mu'teber	O <i>sebebden</i> oldu şöyle mu'teber	
38	Didi <i>mürîdlerin</i> kim duralum	Didi <i>mürîdlerine</i> kim turalum	
38	Siz şeri'at <i>ehl-i</i> sözün <i>sıtkı</i>	Siz şeri'at <i>ehl[i]</i> sözün <i>muttakî</i>	
38	O <i>yâr kaşu giyer</i> <i>bunı bulan</i> kişi	O <i>bir kaşu kirpügi yüyük</i> kişi	yüyük: Tıraşlı. Bk. T.S.
38	Söyledi <i>mürîdlerinden</i> <i>birinciye</i> Bu <i>dala</i> anda <i>yatsırdır</i> bir gice	Söyledi <i>mürîdlerine bir</i> <i>nice</i> <i>Budalâ</i> anda <i>yatsırdur</i> bir gice	-IsAr: EAT'de gelecek zaman ekidir. "yatsırdur": yatacaktır.
38	Gör velâyetden ne <i>görünüyü</i> eser	Gör velâyetden ne <i>görünür</i> eser	
39	Erdi kudret matbâhından <i>bi-</i> <i>şimâr</i>	İrdi kudret matbahından <i>bî-şümâr</i>	
39	<i>Yakun</i> iş bu ni'meti birkaç yere	<i>Yıguñ</i> işbu ni'meti birkaç yere	
39	<i>Yakdılar</i> bir yere çörek bir yere bir <i>yânı</i>	<i>Yıgdılar</i> bir yere çörek bir yere bir <i>nâmı</i>	
39	İre geldi o yer <i>varub</i> dervîşlerin	İre geldi <i>uydurub</i> dervîşlerin	
39	<i>Katrandan inüp</i> oldı <i>beyân</i> 'Aşık <i>olur</i> olmaya <i>andan kemân</i>	<i>Katırından inüben</i> oldu <i>yayan</i> 'Aşık <i>oldur</i> olmaya <i>anda</i> <i>gümân</i>	
39	Çünkü gördi <i>evliyâyı bir güzîn</i> Dinle nice remz olur ey <i>pâk-ı din</i>	Çünkü gördi <i>evliyâ-yı</i> <i>ber-güzîn</i> Diñle nice remz olur iy <i>pâk-dîn</i>	

39	Didi kim dervişlere <i>gelün çekün</i> Hâcetimiz kabul oldı <i>ki beylük</i>	Didi kim dervîşlere <i>gülbeng çekün</i> Hâcetümüz kabûl oldu <i>key biliün</i>	
39	Çünkü dervişler o <i>havlini</i> gördiler Bu ne remz <i>diyü</i> <i>beni</i> sordılar	Çünkü dervîşler o <i>hûnu</i> gördiler Bu ne rem(i)z <i>diyübeni</i> sordılar	-UbAn(I): EAT'nin zarf fiil eklerindedir. "diyübeni": deyince.
39	<i>Yu'laf duruz yarar</i> <i>civan</i> kişi	<i>Bu 'alefdür siz birer</i> <i>hayvân</i> kişi	
39	Böyle remzi <i>bu</i> <i>el'acib</i> görmediniz	Böyle remzi <i>bü'l-'aceb</i> görmediñüz	
39	<i>Uran</i> Sultan Baba'ya geldiler	<i>Oradan</i> Sultân Baba'ya geldiler	
39	Yapuşun ellerini alun <i>pîri</i>	Yapışuñ ellerini aluñ <i>beri</i>	
39	<i>Derma'n</i> neydüğünü bilmedi	<i>Dürr-i ma'nâ</i> neydüğünü bilmedi	
39	Her biri <i>kıyn bir</i> yakına oturur	<Her> biri <i>koyun yir</i> yakına oturur	
39	Bir kemük kesdi <i>söğütten</i> padişah	Bir kemük kesdi <i>söğüşden</i> pâdişâh	
39	Kemüğü sundu ve üç <i>giz</i> söyledi İbrâhim <i>gelmeye</i> dostdan didi	Kemügi sundı vü üç <i>kez</i> söyledi İbrâhîm <i>geliser</i> [ol] dostdan didi	
40	<i>Bahrlar</i> ma'nâ göline daldılar	<i>Bahr-i</i> ma'nâ göl[er]ine taldılar	
40	<i>Cücâmı</i> koyu gaşetden uyan	<i>Çü câmı ko</i> [kim] <i>bu</i> gaşetden uyan	
40	Menzil <i>olgil</i> hoş sâfâ <i>erkânıyla</i>	Menzil <i>algil</i> hoş safâ <i>erkân ile</i>	
40	Çünkü hatm oldu bu <i>nokta-i şükriin</i> <i>Ruhu pâk</i> Ahmed'e <i>sâdâferin</i>	Çünkü hatm oldu bu <i>nutk-ı şekkerîn</i> <i>Rûh-ı pâk-i</i> Ahmed'e <i>sad</i> <i>âferin</i>	Kelime nüshada da "nokta" şeklinde dir ancak bağlam böyle olması gerektiğini açıkça söylemektedir.
40	Sohbet iderlerdi lisân-ı <i>halille</i>	Sohbet ider<ler>di lisân-ı <i>hâl ile</i>	

40	<i>Sordı</i> geldi otururken nâzenîn Görki neyler <i>evliyâyı</i> bergüzîn	<i>Turu</i> geldi otururken nâzenîn Gör ki n'eyler <i>evliyâ-yı</i> ber-güzîn	“ <i>туру</i> gelmek”: ayağa kalkmak. Bk. T.S.
40	Dayağıyla basub aldı bir <i>yükün</i>	Tayağıyla basup aldı bir <i>yüñin</i>	
40	Yünlü samut çünkü gördi ol <i>yükü</i> Didi Sultânım bana ver bu <i>yükü</i>	Yünlü samut çünkü gördi ol <i>yüñi</i> Didi Sultânım baña vir bu <i>yüñi</i>	
40	Padişaha eyledi <i>bî-dil-i</i> niyâz Tâki <i>yükü</i> verdiler ey serfirâz	Pâdişâha eyledi <i>bî-dil</i> niyâz Tâ ki <i>yüñi</i> virdiler ey ser-firâz	
40	Her ne yük girse eline <i>samutunun</i> Çevresine sokar idi ol <i>yükünün</i>	Her ne yüñ girse eline <i>Samud'uñ</i> Çevresine sokar idi ol <i>yüñüñ</i>	
40	Ol zamanda <i>Çağtay</i> Rûm'a iner <i>Ma'nây-ı kelâm</i> eyle sen ey <i>baht-u vâr</i>	Ol zamânda <i>Çagatay</i> Rûm'a iner <i>Ma'nyî fehm</i> eyle sen ey <i>baht-vâr</i>	
41	Bir nice cem' olur <i>ulularından</i>	Bir nice cem' olur <i>ulular</i> <i>neden</i>	
41	Üş <i>Çağtay</i> irişür yavuzluğu	Uş <i>Çagatay</i> irişür yavuzluğu	
41	Şazılık yerle kodılar yüz yere	Şâdlık <i>birle</i> kodılar yüz yere	birle: ile. Bk. T.S. Nûshada “yerle” yazıyorsa da bu şekliyle anlam çıkmamaktadır.
41	Öpelim elini <i>diyü</i> verelim	Öpelüm elini <i>vü</i> <i>yalvaralum</i>	
41	Bize sen nice verirsen <i>öngdü</i>	Bize sen nice virirsin <i>öğüdi</i>	
41	Biri yünlü biri zencirli samut	Biri Yünlü öbri Zencîrli samud	Öbri: Öbürü (o+biri)
41	<i>Yolcuları</i> yerinden ayırmason	<i>Bu muhibleri</i> yerinden ırmasun	

41	<i>Bir nice</i> adıdır Sultan didi	<i>Pîrimüz</i> adı dur[ur] Sultân didi	
42	Bizi ol er <i>kendiyüdür</i> size	Bizi ol er <i>gönderüpdür</i> size	
42	Yünlü samuta <i>teklif</i> eyledi <i>Birü</i> benim yanına gelsün didi	Yünlü samuta <i>tekellif</i> eyledi <i>Berü</i> benim yanuma gelsün didi	
42	<i>Sâdıkmıdır</i> bu söze Tengri hakkı	<i>Sâdıkam dir</i> bu söze Tañrı hakı	
	Kim ol okın <i>verdi</i> <i>yerine</i> nişân	Kim ol okın <i>viredi bir ki</i> nişân	“bir ki” ibaresi burada olduğu gibi ilerideki bir beyitte de “bir iki” anlamına gelecek şekilde ve <i>برکه</i> imlâsıyla yazılmıştır.
42	Bir nice <i>kimsin</i> bizi terk etmegil	Bir nice <i>kim sen</i> bizi terk itmegil	
42	Bir nice gün anda ârâm itdi ol <i>asûl</i>	Bir nice gün anda_ârâm itdi ol <i>usûl</i>	
42	Didi varın <i>digün</i> imdi köçegüm Tâ size <i>bergây</i> kılmaya hücum	Didi varuñ <i>diküñ</i> imdi köçegüm Tâ size bir [<i>ya</i>]gı kılmaya hücum	
42	<i>Oran</i> bir yahşi gülbeng çekdiler	<i>Orada</i> bir yahşi gülbeng çekdiler	
42	<i>Ya gayrın ol</i> ki oldılar emîn	<i>Yagıdan evvel</i> ki oldılar emîn	
42	Vir salavât <i>bir</i> Muhammed Mustafa	Vir salavât <i>ber-</i> Muhammed Mustafâ	
42	<i>Kayzulardan</i> cânunı kıl <i>şâd-ı</i> <i>gâm</i>	<i>Kaykulardan</i> cânunı kıl <i>şâd-kâm</i>	
43	Ol velâyetden <i>işidgel</i> bir dahi Hazret-i Sultânındır bu dahi	Ol velâyetden <i>işitgil</i> bir dahi Hazret-i Sultân`muñdur bu dahi	
43	Otururdu <i>ata</i> <i>dağında</i> ol	Otururdu <i>Elmatagı`nda</i> ol	
43	<i>Çakalar</i> <i>ağasıdırlar pîr</i> kişi	<i>Çakılar Ağası dirler bir</i> kişi	
43	<i>Dinle gel</i> bunda dahi ne remz ola	<i>Diñlegil</i> bunda dahi ne remz ola	

43	Çünkü Sultânâ yakın <i>ezdi</i> bular	Çünkü Sultân'a yakın <i>irdi</i> bular	
43	Üstüne sıçradılar <i>yalandılar</i>	Üstine sıçradılar <i>yalındılar</i>	yalınmak: Yaltaklanmak. Bk. T.S.
43	Didi <i>altun taşda</i> gör <i>satılmışda</i> İki yahşi öküzü vardır ânun	Didi <i>Altuntaş'da Kör Satılmış'uñ</i> İki yahşi öküzü vardur anuñ	
43	Ol birisi gitdi <i>birinden</i> dahi Arkasını sığadı <i>andan</i> dahi	Ol birisi gitdi <i>birinüñ</i> dahi Arkasını sığadı <i>anuñ</i> dahi	
43	Didi <i>sende andan</i> ardınca <i>bir işin</i> <i>Yâdim olma nice</i> hâsıl olmaz <i>işin</i>	Didi <i>sen de anuñ</i> ardınca <i>iris</i> <i>Ya[r]dım olmayınca</i> hâsıl olmaz <i>iş</i>	
43	Gitdi <i>korlar</i> geldi Sultânâ <i>yular</i>	Gitdi <i>kurtlar</i> geldi Sultân'a <i>bular</i>	
43	<i>Esîrin</i> yüklediler <i>yazılık</i> didi İş bu resme bir <i>'acib</i> remz eyledi	<i>Issıdan buñaldılar yazık</i> didi İşbu resme bir <i>'aceb</i> remz eyledi	
43	Bu <i>kişilerdirler</i> ne remz ola Bir <i>nefs</i> yine oturdılar hele	Bu <i>kişiler dirler</i> ne remz ola Bir <i>nefes</i> yine oturdılar hele	
43	<i>Gelsinde</i> ol <i>koca boğazlık</i> dahi <i>senin</i> Sonra varın <i>gidersiniz</i> gidin	<i>Kesiñ</i> ol <i>koçı bogazlañ</i> dahi <i>yiñ</i> Soñra varuñ <i>gider[i]señüz</i> gidiñ	
43	Şimdi gelür <i>deyüb</i> gözetdiler	Şimdi gelür <i>diyüben</i> gözetdiler	
44	Sultan ider <i>koçı boğazlık</i> hemân	Sultân eydür <i>koçı bogazlañ</i> hemân	
44	<i>Basturub</i> oldem yediler ey <i>âni</i>	<i>Bişirüp</i> ol-dem yidiler iy <i>ahı</i>	
44	Kurban üstüne <i>yenmezmiş</i> cerez	Kurbân üstine <i>yimez misiz</i> cerez	
44	Yiyün imdi durun destûr <i>dürer</i>	Yiyüñ imdi turuñ destûr <i>durur</i>	
44	Ertesi bazar <i>eyledi altun daşdan</i> Dinle hâlin imdi gör <i>Satılmış'dan</i>	İrtesi pâzâr <i>idi Altuntaş'uñ</i> Diñle hâlin imdi <i>Kör Satılmış'uñ</i>	

44	Ol kurtlar varub <i>o gözün</i> birini	Ol kurtlar varup <i>öküzün</i> birini	
44	Tengri'nin işlerin <i>gördiler</i>	Taŋrınuñ işlerin <i>gör didi</i>	
44	Dün iki kurt birisin <i>basub</i> yemiş	Dün iki kurt birisin <i>basmış</i> yemiş	
44	Gitdiler <i>bildiler</i> remzin <i>önün</i>	Gitdiler <i>bileydiler</i> remzin <i>anuñ</i>	
44	Ol kişilerin <i>nazarında</i> uçar	Ol kişilerün <i>nazarından</i> uçar	
45	Nice remz eyler <i>işit gelsin</i> ânı	Nice remz eyler <i>işitgil</i> sen anı	
45	Sultan ol dem şahin donuyla girer Geldi <i>örüncek</i> üstüne pervâr urur	Sultân ol-dem şâhîn tonıyla girür Geldi <i>Örencik</i> üstüne pervâz urur	
45	Gördi <i>örüncek</i> halkı bir şâhin uçar Ayağında <i>çıkrağısı</i> dahi var	Gördi <i>Örencik</i> halkı bir şâhîn uçar Ayagında <i>çîñragısı</i> dahi var	
45	Geldi kondı bir <i>oyukun</i> üstüne	Geldi kondı bir <i>öyügün</i> üstüne	Metinde birkaç kere geçen “öyük” kelimesi açıkça اوپوک şeklinde yazmasına rağmen oyuk okunmuş...
45	<i>Demir örüncek</i> halkı varub dutalum <i>Beğın</i> ancak ıssı gelsün virelüm	<i>Dir Örencik</i> halkı varup tutalum <i>Bekleñ</i> ancak ıssı gelsün virelüm	
45	Ulusı ve gicisi <i>sinerdi</i> gelür Gördiler Sultan <i>oyukda</i> oturur	Ulusı <vü> <i>kiçisi segridi</i> gelür Gördiler Sultân <i>öyükde</i> oturur	
45	Geldi kondı <i>oyuğa</i> girerken <i>pür-u nür</i>	Geldi kondı <i>öyüğe</i> <i>kürkin bürinür</i>	
45	<i>Çekrağu</i> çok mu gerek size didi	<i>Çîñragu</i> çok mı gerek size didi	
45	<i>Yâr-u bedr</i> gice gündüz kış ve yaz	<i>Yaradupdur</i> gice gündüz kış u yaz	

45	Âdemi hâkide ânın kudreti İşleyendir <i>anlagil</i> bu hükmü	Âdem-i hâkîde anuñ kudreti İşleyendür <i>añlagil</i> bu hikmeti	
45	Hem Habîbullahdır <i>evvelâ Hayrulla enâm</i> Ruhuna yüzbin <i>sâlâtıyla</i> selâm	Hem habîbullâhdur <i>ol<a> hayru 'l-enâm</i> Rûhına yüz biñ <i>salât-ile</i> selâm	
45	Himmet-i <i>Birân</i> ve Sırr-ı <i>Şehsuvârân Hakk'ül fakîr'ül hakîr Zeyn'</i> el- 'Abidîn İbn Mehmed Şüca' <i>nazrallah Cemâziye'l- âhir</i> 1342/ 14 <i>kanun-u sani</i> 1340 <i>Yevmi</i> Pazar ertesi sabahı sa'at 5 te hitam bulmuştur	Himmet-i <i>pîrân</i> ve sırr-ı <i>Şeh-i Merdân-ı Hakk el-fakîrû'l-hakîr Zeynel'- 'âbidîn ibn Mehmed Şücâ'î gafarallâhu lehümâ</i> 7 Cemâziye'l-âhir 1342 (15 Ocak 1924)/ <i>Efrecî</i> 14 <i>Kânûn-ı Şânî</i> 1340 <i>yevm-i Pâzâr</i> irtesi sabâhı sâ'at <i>beş</i> hitâm bulmuştur.	Metinde 7 Cemâziyye'l-âhir 1342 tarihindeki gün (7) yer almıyor. Bu tarihlerin miladi karşılığı olan 14 Ocak 1924 tarihinin ne metnin bir notunda ne de kitabın tamamında yer almaması dikkat çekicidir.
45	Besmele eyledim bu <i>hattı anda</i> Hamd <i>kıldı</i> kim müyesser oldu bana <i>intiha'</i>	Besmele eyledüm bu <i>hatta ibtidâ</i> Hamd <i>Hakk'a</i> kim müyesser oldu baña <i>intihâ</i>	

Kaynakça

- Elçin, Şükrü. (1984). "Bir Şeyh Şücâüddîn Baba Velâyetnâmesi". *Türk Kültürü Araştırmaları*, Prof. Dr. A. Necati Akder Armağanı, Yıl: XXII, S. 12. Ankara: 199-218.
- Köprülü, Orhan. (1972). "Velâyetnâme-i Sultan Şücâüddîn". *Türkiyat Mecmuası*, C. XVII, İstanbul: 177-184.
- Özarslan, Metin. (1991). "Şükrü Elçin ve Eserleri Üzerine Bir Araştırma." Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi SBE.
- Say, Yağmur. (2010). *Kalenderî, Alevî ve Bektaşî Kültünde Önemli bir Alp-Eren Gazi Şücâ'eddîn Velî (Sultan Varlığı) ve Velâyetnâmesi*. Ankara: Eskişehir Valiliği Yayını.
- Şahin, Hâşim. (2010). "Şücâüddîn Velî". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. C. 39, İstanbul: 247-248.
- Yıldız, Ayşe. (2006). "Şücâaddin Baba Velâyetnâmesi". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*. S. 37, Ankara: 49-98.